

Jak uczyć efektywnie języka niemieckiego w liceum ogólnokształcącym i technikum?

Rafał Otręba

**Narzędzia pomiaru dydaktycznego i narzędzia
do ewaluacji procesu rozwijania kompetencji kluczowych,
opracowane dla liceum ogólnokształcącego i technikum
w zakresie nauczania języka niemieckiego**

opracowany w ramach projektu:

**„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego
i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów
oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc, Piotr Mazur
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Spis treści

WSTĘP	4
ROZDZIAŁ I	
Testy diagnostyczne badające poziom wiedzy i umiejętności	5
1.1. Testy diagnozy wstępnej	5
1.2. Testy diagnozy bieżącej	13
1.3. Testy diagnozy śródrocznej	22
1.4. Testy diagnozy na zakończenie	30
ROZDZIAŁ II	
Testy diagnostyczne badające przyrost wiedzy i umiejętności	42
ROZDZIAŁ III	
Arkusze samooceny i oceny koleżeńskiej	51
3.1. Samoocena uczniowska	51
3.2. Ocena koleżeńska	52
ROZDZIAŁ IV	
Arkusze formatywnej i sumatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych	54
4.1. Arkusz formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych	54
4.2. Arkusz sumatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych	55
ROZDZIAŁ V	
Przykłady dobrych praktyk planowania ewaluacji kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych	58
ROZDZIAŁ VI	
Arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych (uczeń, nauczyciel)	63
BIBLIOGRAFIA	66

WSTĘP

Ocenianie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, ich postępów i ewaluacja kompetencji kluczowych nie jest zadaniem prostym. Wiąże się ono z troską nauczyciela o rozwój uczniów, dotyczy odkrywania ich potencjału i jest sposobem na udzielanie im wsparcia i uczenia ich samodzielności. Autor niniejszej publikacji prezentuje narzędzia pomiaru dydaktycznego, które oparte są na koncepcjach teoretycznych, w szczególności na konstruktywizmie, koneksjonizmie i założeniach neurodydaktyki, zaprezentowanych w programach nauczania języka niemieckiego dla uczniów liceum ogólnokształcącego i technikum:

- *Deutsch mit Freude. Program nauczania do języka niemieckiego (III.2) dla szkoły ponadpodstawowej* (PDF, 1038 kB; dostęp: 22.08.2022) Waldemara Grzebienia;
- *Kompetentni w języku niemieckim. Program nauczania języka niemieckiego dla III etapu edukacyjnego (wariant III.1.R)* (PDF, 1499 kB; dostęp: 22.08.2022) Rafała Otręby, Katarzyny Kober i Tomiry Adamczyk;
- *Niemiecki? Kein Problem. Program nauczania do języka niemieckiego dla III etapu edukacyjnego* (PDF, 1306 kB; dostęp: 22.08.2022) Anny Kentnowskiej i Rafała Otręby.

Pomiar dydaktyczny w połączeniu z diagnozą daje odpowiedź na pytania związane z jakością nauczania przedmiotowego. Stąd też celem publikacji jest zaprezentowanie narzędzi, które pozwolą nauczycielom na rzetelną i trafną ocenę poziomu wiedzy i umiejętności uczniów z języka niemieckiego. Temu celowi zostały podporządkowane dwa pierwsze rozdziały.

W następnym rozdziale autor nawiązuje do oceniania kształtującego, które kładzie szczególny nacisk na kształtowanie u uczniów umiejętności związanych z samooceną i oceną koleżeńską. Arkusze formatywnej i sumatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych wypełniły część kolejnego rozdziału. Dalsza część publikacji związana jest z preferowaną na III etapie kształcenia metodą projektu – w tym rozdziale zaprezentowane zostały różne możliwości oceny stopnia realizacji kształtowanych kompetencji kluczowych na przykładzie interdyscyplinarnych projektów edukacyjnych. Materiał zamykają narzędzia, w których autor przedstawia sposób na ewaluację wybranej kompetencji kluczowej zarówno z punktu widzenia ucznia, jak i nauczyciela; pokazując analizę ilościową i jakościową próbuje sformułować wnioski i rekomendacje z niej płynące.

Autor ma nadzieję, że materiał pozwoli nauczycielom języka niemieckiego na udoskonalenie trudnej sztuki oceniania i ewaluacji. Sięgnąć po niego powinni zarówno ci nauczyciele, którzy rozpoczynają pracę w zawodzie, jak i pedagodzy doświadczeni, poszukujący inspiracji do tworzenia własnych narzędzi diagnostycznych.

ROZDZIAŁ I

Testy diagnostyczne badające poziom wiedzy i umiejętności

Jednym ze sposobów badania poziomu wiedzy i umiejętności uczniów jest bieżąca ocena ich osiągnięć. Ocena ta służy diagnozie nastawionej na rezultaty uczenia się. Narzędzia diagnozy powinny być wykorzystywane także do wspierania rozwoju ucznia. Diagnozowanie wiedzy i umiejętności uczniów pokazuje rezultaty osiągnięte w procesie uczenia się języka niemieckiego, stąd też istotna jest regularność diagnozowania. Osiąga się ją dzięki prowadzeniu diagnoz na wstępie, w trakcie nauki oraz na jej zakończenie. Testy zostały przygotowane do realizacji w klasie pierwszej liceum ogólnokształcącego i technikum dla uczniów realizujących podstawę programową w wariantcie III.1.P (kontynuacja 1. języka obcego nowożytnego ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie podstawowym).

Zaprezentowane narzędzia wymagają odpowiednich dostosowań do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (SPE). Ogólną zasadą będzie przyjęcie założenia, że w trakcie testowania warto podnosić motywację ucznia i mobilizować go do kontynuowania procesu badania przez pozytywne wzmocnienia werbalne i niewerbalne. Ponadto w przypadku uczniów słabosłyszących lub niesłyszących modyfikacja powinna dotyczyć przede wszystkim sposobu formułowania poleceń (należy je redagować w sposób jasny, nie powinny zawierać zdań złożonych, przekazujących informacje o konieczności wykonania kilku czynności; ponadto wskazane jest, aby skomplikowane polecenie podzielone zostało na kilka prostych, podanych w formie wypunktowanej). W grupie uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się może być (jeśli uczeń zgłasza taką potrzebę) konieczne wydłużenie czasu przeznaczanego na wykonanie zadań, nawet o 50% czasu podstawowego. Uczniowie z dysfunkcją wzroku mogą potrzebować materiałów z powiększonym drukiem oraz powiększonymi rysunkami lub diagramami. Najczęściej stosowana wielkość powiększonej czcionki to 16–18 punktów; należy stosować czcionki bezszeryfowe i unikać czcionek z elementami ozdobnymi. Dobrze sprawdzają się czcionki: Verdana, Arial, Tahoma. Nie powinno się stosować ciągów liter drukowanych, kursywy, podkreśleń. Należy też unikać rozstrzelania tekstu. Aby wyróżnić dany fragment, można stosować pogrubienia. W przypadku uczniów z dysleksją/dysgrafią rekomenduje się niezaznaczanie w przypadku zadań otwartych błędów ortograficznych i nieocenianie ich.

1.1. Testy diagnozy wstępnej

Uczniowie, do których kierowany jest test, powinni wykazać się znajomością języka niemieckiego na poziomie A2+ (według skali ESOKJ – Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego), a w przypadku rozumienia wypowiedzi będzie to poziom B1. Konstrukcja narzędzia została podporządkowana temu założeniu. Celem testowania jest uzyskanie wstępnej informacji dla nauczyciela w zakresie opanowania przez uczniów badanych sprawności. Test powinien także stanowić informację zwrotną dla ucznia na temat jego poziomu zaawansowania języka. Wersje równoległe testu dają możliwość prowadzenia diagnoz dla różnych grup uczniów.

Wersja A

Zadanie 1. (5 pkt) Wysłuchaj dwukrotnie wypowiedzi Maxa na temat jego sposobu odżywiania się. Zaznacz, które zdania (1.1.–1.5.) są prawdziwe (wpisz R), a które fałszywe (wpisz F).

- 1.1. Max wohnt nicht mehr bei seinen Eltern. –
- 1.2. Max bereitet gerne Pizza zu. –
- 1.3. Max isst gerne Fisch in Restaurants. –
- 1.4. Max hat früher nicht gefrühstückt. –
- 1.5. Max informiert über seinen letzten Restaurantbesuch. –

Transkrypcja (odczytana przez nauczyciela): Ich esse sehr gern Fleisch und Fisch. Spaghetti mit Lachssoße, von meiner Mutter gemacht, ist sogar mein Lieblingsessen. Inzwischen bin ich von zu Hause ausgezogen und wohne in einer WG. Aber ich lasse mich gern bekochen. Zum Beispiel von meinem Mitbewohner. Seine selbstgemachte Pizza schmeckt richtig gut. Die Pizza ist meistens mit Gemüse belegt, weil viele unserer Freunde Vegetarier sind. Fleisch esse ich vor allem in Restaurants oder im Imbiss. Anders als früher lege ich heute Wert auf Bio-Fleisch. Was ich auch gemerkt habe: Frühstücken ist wichtig. Früher habe ich lieber 20 Minuten länger geschlafen und morgens nichts gegessen. Ich habe gemerkt, dass ich so ganz schnell müde werde und keine Power mehr habe. Jetzt mache ich mir morgens ein Müsli, mit Rosinen und Honig. Mein Kopf bleibt frisch dadurch, ich bin wacher und kann mich viel besser konzentrieren.

Oprac. na podst.: *Stadt und Leben. Essen: So ernähre ich mich*, pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj tekst, z którego usunięto fragmenty zdań. Wpisz w każdą lukę (2.1.–2.5.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–F), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

Mein Schultag

Aravind: „Ich lerne den ganzen Tag für Prüfungen, die wir bald haben. Unser Unterricht fängt um Viertel vor neun an (2.1.) Wir haben acht Schulstunden und jede Stunde ist 45 Minuten lang. Ich laufe jeden Morgen zur Schule. Das dauert 20 Minuten. Manchmal fahre ich auch mit dem Fahrrad. In der Monsun-Zeit, (2.2.), laufe ich immer, dann aber mit einem Regenschirm. Ich bin jetzt in der zwölften Klasse, da habe ich keine Freizeit mehr. Wenn ich nach der Schule nach Hause komme, sehe ich kurz fern, mache dann Hausaufgaben und lerne von 18 bis 21 Uhr, (2.3.) Gegen 23 Uhr gehe ich schlafen und stehe um 6 Uhr auf – manchmal sogar um halb sechs, wenn ich noch etwas lernen muss. Mein Lieblingsfach ist Mathematik, (2.4.) Wir haben jeden Tag eine Stunde Deutsch. Unsere Lehrerin ist sehr gut – (2.5.) und zeigt uns zusätzliches Material im Internet. Deutschlernen macht mir Spaß. Ich möchte in Deutschland arbeiten, da muss ich auch viel lernen“.

Aravind Mariappan, 17 Jahre alt, Marian Higher Secondary School

Oprac. na podst.: pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

- A. wenn es viel regnet
- B. ich zum Training gehe
- C. manchmal auch bis 22 Uhr
- D. aber Deutsch mag ich auch
- E. und ist um halb vier zu Ende
- F. sie erklärt uns viel zur deutschen Kultur

Zadanie 3. (4 pkt) Spośród podanych możliwości (A–C) wybierz tę, która jest poprawnym uzupełnieniem luk w obu zdaniach. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

3.1. Der Pullover dir aber gut! Wieso das Auto so lange im Stau?

A. passt B. steckt C. steht

3.2. Die spielte den neuesten Jazz! Ich habe nur den ersten ... von Harry Potter gelesen.

A. Band B. Gruppe C. Teil

3.3. Das kannst du aber sagen. Hier ist es mir zu

A. laut B. offen C. warm

3.4. Am Tag gab es Regen. Für den Spieler gab es einen Goldpokal.

A. besten B. ersten C. letzten

Zadanie 4. (6 pkt) Przeczytaj tekst, z którego usunięto sześć wyrazów. Wpisz w każdą lukę (4.1.–4.6.) literę, którą oznaczono brakujące wyrazy (A–H), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Uwaga: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

A. anderen B. aus C. den D. der
E. ihre F. nach G. seine H. zum

Die Europäische Deutscholympiade in München

Im Juni 2021 trafen sich die jungen Menschen wieder in München zur Europäischen Deutscholympiade. Fünf Tage lang nahmen 50 Jugendliche (4.1.) allen europäischen Ländern an der Olympiade teil. Auch die Bulgarin Raja Petrova kam mit (4.2.) Jugendlichen im Alter von 16 bis 20 Jahren (4.3.) Deutschland. Und sie hat (4.4.) ersten Platz gewonnen. Natürlich hat sie (4.5.) Deutschkenntnisse auf die Probe gestellt. Petrova war (4.6.) ersten Mal in Deutschland. Sie war froh, dass sie München kennen lernen konnte.

Źródło: oprac. aut.

Zadanie 5. (10 pkt) Zastanawiasz się nad kupnem nowego telefonu komórkowego. W e-mailu do kolegi z Niemiec:

- przedstaw powody, dla których potrzebujesz nowego telefonu;
- poinformuj o tym, na co zwracasz uwagę podczas kupna telefonu;
- poproś o radę w wyborze modelu telefonu.

Uwaga: Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów. Długość wypowiedzi powinna wynosić od 80 do 100 wyrazów. Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (4 pkt), spójność i logika wypowiedzi (2 pkt), zakres środków językowych (2 pkt) oraz poprawność środków językowych (2 pkt).

Lieber Andreas,

vielen Dank für deine letzte E-Mail. Ich habe vor ein neues Smartphone zu kaufen...

Liebe Grüße

XYZ

Wersja B

Zadanie 1. (5 pkt) Wysłuchaj dwukrotnie wypowiedzi Anniki na temat jej sposobu odżywiania się. Zaznacz, które zdania (1.1.–1.5.) są prawdziwe (wpisz R), a które fałszywe (wpisz F).

- 1.1. Annika ernährt sich seit drei Jahren vegetarisch. –
- 1.2. Annika hat früher gerne gekocht. –
- 1.3. Annika entspannt sich beim Kochen. –
- 1.4. Annika kocht gerne auch für andere Personen. –
- 1.5. Annika möchte, dass sich die Menschen bewusster ernähren. –

Transkrypcja (odczytana przez nauczyciela): Ich habe mich vor drei Jahren entschieden, kein Fleisch zu essen. Als ich verstanden habe, was Fleisch essen für die Umwelt bedeutet, kamen dann auch ökologische Gründe dazu. Schwer gefallen ist mir die Umstellung auf vegetarisches Essen überhaupt nicht. Ich habe angefangen viel zu kochen, das ist momentan sogar eines meiner größten Hobbys. Früher habe ich überhaupt nicht gekocht. Kochen, das heißt für mich heute vor allem Zeit zum Abschalten. Wenn mehrere Leute am Tisch sitzen, koche ich gern viele verschiedene Gerichte, die man kombinieren kann. Der Esstisch ist ja immer auch ein Treffpunkt, wo Leute zusammenkommen. Wichtig ist, sich bewusst zu ernähren. Einmal die Woche bewusst Fleisch zu essen und zu wissen, was man tut, ist was ganz anderes als alles zu essen, was man kriegen kann.

Oprac. na podst.: *Stadt und Leben. Essen: So ernähre ich mich*, pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj tekst, z którego usunięto fragmenty zdań. Wpisz w każdą lukę (2.1.–2.5.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–F), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

Julias Blog – Indien

Jetzt muss ich hier endlich mal was schreiben. Indien ist einfach toll. Das Land ist genauso interessant, (2.1.) Es ist hier sehr lebhaft und die meisten Menschen sind sehr freundlich. Ich arbeite hier in einer Schule für Kinder mit Behinderungen. Die Arbeit ist toll und macht großen Spaß. Die Kolleginnen haben uns von Anfang an gut unterstützt und (2.2.) Außer mir sind noch zwei andere Freiwillige hier: Franziska und Anne. Auch die Kinder sind total nett und lieb. Sie freuen sich, (2.3.) Manchmal helfen wir im Unterricht und manchmal spielen wir mit den Kindern. Ich habe hier jeden Tag das Gefühl, etwas Nützliches zu tun und freue mich immer, (2.4.) Ich habe auch schon einiges über die indische Kultur gelernt. Hier bekommt man immer eine positive Rückmeldung. Das motiviert natürlich, (2.5.), bis man herausfindet, wie die Dinge richtig gehen. Jeden Tag lerne ich hier etwas Neues. Eine tolle Erfahrung.

Oprac. na podst.: *Arbeitsblatt zu Mobil (Mai)*, Goethe Institut, goethe.de, s. 3 (PDF, 333 kB; dostęp: 22.08.2022).

- A. aber es dauert länger
- B. freuen sich über unsere Hilfe

- C. wie ich es mir vorgestellt habe
 D. wenn die Kinder glücklich sind
 E. weil man in Indien viel Stress hat
 F. dass wir hier sind und Zeit mit ihnen verbringen

Zadanie 3. (4 pkt) Spośród podanych możliwości (A–C) wybierz tę, która jest poprawnym uzupełnieniem luk w obu zdaniach. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

3.1. Wann wird die geöffnet? Auf der sitzt eine alte Dame.

- A. Bank B. Kneipe C. Tür

3.2. Ich habe eine Frage Er hat die Lampe auf den Tisch

- A. gelegt B. gestanden C. gestellt

3.3. Das Thema ist wieder so Es ist heute zu

- A. aktuell B. heiß C. warm

3.4. Gestern gab es wieder Regenfälle. Für diesen Sport braucht man Männer.

- A. heftige B. windige C. starke

Zadanie 4. (6 pkt) Przeczytaj tekst, z którego usunięto sześć wyrazów. Wpisz w każdą lukę (4.1.–4.6.) literę, którą oznaczono brakujący wyraz (A–H), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Uwaga: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

- A. aus B. bis C. ersten D. ihre
 E. mit F. seine G. Tage H. war

Die Europäische Deutscholympiade in München

Im Juni 2021 trafen sich die jungen Menschen wieder in München zur Europäischen Deutscholympiade. Fünf (4.1.) lang nahmen 50 Jugendliche aus allen europäischen Ländern an der Olympiade teil. Auch die Bulgarin Raja Petrova kam (4.2.) anderen Jugendlichen im Alter von 16 (4.3.) 20 Jahren nach Deutschland. Und sie hat den (4.4.) Platz gewonnen. Natürlich hat sie (4.5.) Deutschkenntnisse auf die Probe gestellt. Petrova (4.6.) zum ersten Mal in Deutschland. Endlich konnte sie München kennen lernen!

Źródło: oprac. aut.

Zadanie 5. (10 pkt) Zastanawiasz się nad kupnem nowego laptopa. W e-mailu do kolegi z Niemiec:

- przedstaw powody, dla których potrzebujesz nowego laptopa;
- poinformuj o tym, na co zwracasz uwagę podczas kupna laptopa;
- poproś o radę w wyborze marki laptopa.

Uwaga: Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów. Długość wypowiedzi powinna wynosić od 80 do 100 wyrazów. Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (4 pkt), spójność i logika wypowiedzi (2 pkt), zakres środków językowych (2 pkt) oraz poprawność środków językowych (2 pkt).

Lieber Andreas,

vielen Dank für deine letzte E-Mail. Ich habe vor einen neuen Laptop zu kaufen...

Liebe Grüße

XYZ

Klucz odpowiedzi/kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej

Wersja A

Zadania 1–4:

- 1.1. – R; 1.2. – F; 1.3. – F; 1.4. – R; 1.5. – F.
- 2.1. – E; 2.2. – A; 2.3. – C; 2.4. – D; 2.5. – F.
- 3.1. – C; 3.2. – A; 3.3. – A; 3.4. – B.
- 4.1. – B; 4.2. – A; 4.3. – F; 4.4. – C; 4.5. – E; 4.6. – H.

Wersja B

Zadania 1–4

- 1.1. – R; 1.2. – F; 1.3. – R; 1.4. – R; 1.5. – R.
- 2.1. – C; 2.2. – B; 2.3. – F; 2.4. – D; 2.5. – A.
- 3.1. – A; 3.2. – C; 3.3. – B; 3.4. – C;
- 4.1. – G; 4.2. – E; 4.3. – B; 4.4. – C; 4.5. – D; 4.6. – H.

Zadanie 5 (wersja A i wersja B)

Treść: nauczyciel ocenia najpierw to, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi (tzn. stworzył komunikatywną wypowiedź, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z trzech podpunktów polecenia), a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu (tzn. stworzył komunikatywną wypowiedź, która odnosi się do jednego z trzech podpunktów polecenia w sposób bardziej szczegółowy).

Zadanie 5 – punktacja

Do ilu podpunktów uczeń się odniósł?	Ile podpunktów uczeń rozwinął?			
Punktacja	3	2	1	0
3	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Spójność i logika wypowiedzi

- 2 pkt – wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu lub w wypowiedzi występują nieliczne usterki w spójności i/lub logice.
- 1 pkt – w wypowiedzi występują dość liczne usterki w spójności i/lub logice.
- 0 pkt – wypowiedź zawiera liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu albo wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość.

Zakres środków językowych

- 2 pkt – zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.

- 1 pkt – ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości.
- 0 pkt – bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe albo zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia.

Poprawność środków językowych

- 2 pkt – brak błędów albo nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację.
- 1 pkt – liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację albo bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji.
- 0 pkt – liczne błędy często zakłócające komunikację albo bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację.

W przypadku uczniów z dysleksją/dysgrafią nie zaznacza się w pracy i nie bierze się pod uwagę przy ocenie błędów ortograficznych.

Komentarz metodyczny

Autor rekomenduje, aby nie wystawiać ocen częściowych uczniom po napisaniu testu, gdyż wiedza i umiejętności sprawdzane podczas diagnozy dotyczą okresu nauki w szkole podstawowej. Stąd też ważna jest analiza poszczególnych zadań testowych zgodnie z zasadami pomiaru dydaktycznego i przekazanie uczniom jasnej informacji zwrotnej o dotychczasowym poziomie opanowania języka.

Kartoteka testów diagnozy wstępnej – wersja A i wersja B (poziom opanowania wiedzy zgodny z taksonomią B. Niemierki)

Część	Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant II.1.P)
Rozumienie tekstu słuchanego	1 (5 pkt)	zrozumienie wiadomości (B)	I. 6) żywienie (artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe)	II. Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne (rozmowa) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka: 2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi – zad. 1.5. (wersja A), 3) określa intencje autora/nadawcy wypowiedzi – zad. 1.5. (wersja B), 5) znajduje w wypowiedzi określone informacje – zad. 1.1.–1.4.

Część	Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant II.1.P)
Rozumienie tekstu pisanego	2 (5 pkt)	zrozumienie wiadomości (B)	l. 3) edukacja (przedmioty nauczania, uczenie się) – wersja A l. 4) praca (zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy) – wersja B	III. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (wpisy na blogach): 5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu – zad. 2.1.–2.5.
Znajomość środków językowych	3 (4 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	l. 5) życie prywatne (czynności życia codziennego) – zad. 3.1. l. 12) nauka i technika (korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych) – zad. 3.2. l. 1) człowiek (uczucia i emocje) – zad. 3.3. l. 13) świat przyrody (pogoda) – zad. 3.4. l. 10) sport (uprawianie sportu) – zad. 3.4.	I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (w szczególności leksykalnych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów określonych w kolumnie <i>Zakres tematyczny</i>

Część	Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant II.1.P)
Znajomość środków językowych	4 (6 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 3) edukacja (życie szkoły)	I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (w szczególności gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów określonych w kolumnie <i>Zakres tematyczny</i>
Wypowiedź pisemna	5 (10 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 7) zakupy i usługi (towary i ich cechy), I. 12) nauka i technika (korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych)	V. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (e-mail): 1) opisuje przedmioty, 2) opowiada o czynnościach z teraźniejszości, 4) przedstawia intencję. VII. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (e-mail) w typowych sytuacjach: 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia, 5) wyraża swoje upodobania, preferencje, 9) prosi o radę. VIII. Uczeń przetwarza prosty tekst pisemnie: 3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim

1.2. Testy diagnozy bieżącej

Testy diagnozy bieżącej stanowią informację dla uczniów o stopniu opanowania bieżącego materiału. Częstotliwość testowania zależy w tym przypadku od postępów w realizacji materiału nauczania. Najczęściej narzędzia tego typu stosuje się jako

zamknięcie zakresu tematycznego. Proponowane testy związane są z realizacją zakresu tematycznego związanego z edukacją. Narzędzia pomiaru zostały przygotowane do realizacji w klasie I liceum ogólnokształcącego i technikum dla uczniów realizujących podstawę programową w wariantcie III1.P (kontynuacja 1. języka obcego nowożytnego ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie podstawowym).

Wersja A

Zadanie 1. (5 pkt) Wysłuchaj dwukrotnie relacji Anny z jej pierwszego pobytu na praktyce szkolnej. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (1.1.–1.5), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens usłyszanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku polskim.

Anna musiała być w szkole o godzinie (1.1.) Ubranie, które miała na sobie na praktyce, przypominało jej (1.2.) Rozmawiała z pierwszą klientką ponad trzydzieści minut na temat (1.3.) Mogła więc (1.4.) dopiero po tym spotkaniu. O godzinie 13.00 Anna załadowała towar na samochód transportowy i (1.5.) Jej pierwszy dzień na praktyce zakończył się o godzinie 16.00.

Transkrypcja (odczytana przez nauczyciela): Hallo. Ich muss dir von meinem ersten Tag in der Baumschule erzählen. Na, das war vielleicht anstrengend. Ich bin schon um 5 Uhr aufgestanden. Echter Wahnsinn – aber um 6 Uhr fangen die Gärtner an. Wo – natürlich in der Baumschule Schmidt. In einem Umkleideraum musste ich mich umziehen. Ich habe wie ein Frosch ausgesehen – grün von unten bis oben. Eine grüne Hose und eine grüne Jacke. Die erste Aufgabe war mit einer verrückten Kundin zu sprechen. Mit ihr habe ich 30 Minuten lang ein Verkaufsgespräch über Pflanzen geführt. Gleich nach dem Gespräch kam die Frühstückspause. Um eins ging es weiter. Ich musste eine Bestellung auf einen Transporter laden. Wir sind dann zu einem Kunden gefahren. Dann ging es zurück und endlich: um vier Uhr war Feierabend. Mir tut immer noch alles weh. Das war ein anstrengender Tag und morgen geht es wieder los...

Oprac. na podst.: *Schreibkompetenzen trainieren von A1 bis B1. Unterrichtsmaterial für Deutsch als Zweitsprache in der Sekundarstufe I* (PDF, 52,2 MB; dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj tekst. Dobierz właściwy nagłówek (A–G) do każdej oznaczonej części tekstu (2.1.–2.5.). Wpisz odpowiednią literę po każdym fragmencie tekstu. Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej części tekstu.

- A. Habe keine Angst vor Fehlern
- B. Erleichtere dir das Lernen mit Notizen
- C. Belohne dich nach einer Lernsession Deutsch
- D. Lerne regelmäßig, um dein Deutsch zu verbessern
- E. Schreibe einen Lernplan und formuliere deine Ziele
- F. Erstelle dir praktische Hilfen zum Deutschlernen
- G. Tausche dich mit Menschen aus, die Deutsch lernen

Deutsch lernen – effektive Tipps

2.1. Schreib Vokabeln oder wichtige Sätze und Wendungen auf ein Blatt Papier. Verwende dafür ein Post-it oder auch ein großes Plakat. Die Zettel verteilst du dann in deiner Wohnung. Am besten an Orten, an denen du viel Zeit verbringst. –

.....

2.2. Nimm dir jeden Tag eine Lektion vor und mach Übungen dazu. Vergiss dabei nicht, dich wirklich nur auf deine Unterlagen zu konzentrieren. Dein Deutsch wird besser, wenn du jeden Tag eine Stunde lernst, und nicht einmal in der Woche fünf Stunden. –

2.3. Zu Beginn teil den Lernstoff in kleine Portionen auf. Bleib dabei realistisch und stell deine Erwartungen nicht zu hoch. Schreibe deine Ziele auf ein Blatt Papier. Wenn du mal keine Lust zum Lernen hast, kannst du sie dir ansehen. –

2.4. Nutze die Vorteile der sozialen Netzwerke. Dort findest du Gruppen oder Foren, die sich mit Deutsch als Fremdsprache beschäftigen. Sei als Nutzer/Nutzerin in diesen Gruppen aktiv. Stelle Fragen oder hol dir einfach hilfreiche Tipps. –

2.5. Ein Kapitel abgeschlossen? Sehr gut! Genieße ein Stück Schokolade, eine Tasse Tee oder ein Nickerchen auf dem Sofa. Dadurch verknüpft dein Gehirn das Lernen mit etwas Positivem und du wirst in Zukunft besser zum Lernen motiviert. –

Oprac. na podst.: *Deutsch lernen: 15 effektive Tipps*, ActiLingua Academy, actilingua.com (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 3. (5 pkt) Przeczytaj tekst, z którego usunięto pięć wyrazów. Wpisz w każdą lukę (3.1.–3.5.) literę, którą oznaczono brakujący wyraz (A–G), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Uwaga: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

A. aktiv B. Geschichte C. Klasse D. Lektion
E. Schulabschluss F. unterhalten G. Zeugnis

Junyi erzählt über interkulturelles Lernen: „Die Schülerinnen und Schüler aus den verschiedenen Ländern bringen ganz unterschiedliche Perspektiven in den Unterricht. Wenn wir zum Beispiel in (3.1.) über den Kalten Krieg sprechen, haben die Jugendlichen aus Asien eine andere Sicht darauf als die aus Nordamerika. Ich komme aus China und war außerdem überhaupt nicht gewohnt, dass im Unterricht diskutiert wird. In China sind meistens 40 Schülerinnen und Schüler in einer (3.2.) Hier sind sie kleiner und deshalb können wir viel mehr miteinander sprechen und diskutieren. Alle beteiligen sich (3.3.) am Unterricht. Ich musste erst lernen, meine Meinung zu sagen und offener zu sein. Wir (3.4.) uns untereinander auch über unsere Sicht auf das Leben und was für uns im Leben wichtig ist. In China ist Jugendlichen vor allem das Lernen und ein guter (3.5.) wichtig. Eine Freundin aus Nordamerika hat mir erzählt, dass ihr aber soziale Kontakte und Netzwerke viel wichtiger sind. So etwas war ganz neu für mich“.

Oprac. na podst.: *Schule und Ausbildung. Interkulturelles Lernen in der Schule – neue Perspektiven durch Vielfalt*, pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 4. (5 pkt) Uzupełnij każde zdanie z luką, tak aby zachować sens zdania wyjściowego (4.1.–4.5.). Wykorzystaj słowa zapisane pogrubioną czcionką. Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie pięć wyrazów.

4.1. Wenn ich lerne, brauche ich immer Ruhe.

beim: brauche ich meine Ruhe.

4.2. Hier ist es nicht erlaubt laut zu sprechen.

darf: Hier laut sprechen.

4.3. Monika will Chinesisch lernen.

dass: Stimmt es,?

4.4. Um wieviel Uhr fängt der Biologieunterricht an?

wann: Wisst ihr,?

4.5. Ich muss mich beeilen.

sonst: bist du im Unterricht wieder zu spät!

Zadanie 5. (5 pkt) Spójrz na zdjęcie i odpowiedz na pytania (5.1.–5.3.). Zdania zapisz w języku niemieckim. Postaraj się rozwinąć swoje wypowiedzi.

Źródło: freepik.com (dostęp: 22.08.2022).

5.1. Wo befinden sich die Personen? (1 pkt)

.....

5.2. Warum lernen die Personen zusammen? (2 pkt)

.....

5.3. Was macht die Gruppenarbeit effektiv? (2 pkt)

.....

Wersja B

Zadanie 1. (5 pkt) Wysłuchaj dwukrotnie relacji Anny z jej pierwszego pobytu na praktyce szkolnej. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (1.1.–1.5), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens usłyszanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku polskim.

Anna musiała wstać o godzinie (1.1.) Nie spodobało się jej ubranie koloru (1.2.), które miała na sobie na praktyce. Rozmawiała z (1.3.) ponad trzydzieści minut o roślinach. Mogła więc (1.4.) dopiero po tym spotkaniu. Po godzinie 13.00 Anna pojechała do klienta, u którego w domu (1.5.) Jej pierwszy dzień na praktyce zakończył się o godzinie 16.00.

Transkrypcja (odczytana przez nauczyciela): Hallo. Ich muss dir von meinem ersten Tag in der Baumschule erzählen. Na, das war vielleicht anstrengend. Ich bin schon um 5 Uhr aufgestanden. Echter Wahnsinn – aber um 6 Uhr fangen die Gärtner an. Wo – natürlich in der Baumschule Schmidt. In einem Umkleideraum musste ich mich umziehen. Ich habe wie ein Frosch ausgesehen – grün von unten bis oben. Eine grüne Hose und eine grüne Jacke. Die erste Aufgabe war mit einer verrückten Kundin zu sprechen. Mit ihr habe ich 30 Minuten lang ein Verkaufsgespräch über Pflanzen geführt. Gleich nach dem Gespräch kam die Mittagspause. Um eins ging es weiter. Ich bin zu einem Kunden gefahren. Hier habe ich die Blumen eingepflanzt. Dann ging es zurück und endlich: um vier Uhr war Feierabend. Mir tut immer noch alles weh. Das war ein anstrengender Tag und morgen geht es wieder los...

Oprac. na podst.: *Schreibkompetenzen trainieren von A1 bis B1. Unterrichtsmaterial für Deutsch als Zweitsprache in der Sekundarstufe I* (PDF, 52,2 MB; dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj tekst. Dobierz właściwy nagłówek (A–G) do każdej oznaczonej części tekstu (2.1.–2.5.). Wpisz odpowiednią literę po każdym fragmencie tekstu. Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej części tekstu.

- A. Mache einen Sprachtrip
- B. Erleichtere dir das Lernen mit Notizen
- C. Mach mal Lernpausen
- D. Lerne regelmäßig, um dein Deutsch zu verbessern
- E. Erstelle einen Lernplan und formuliere deine Ziele
- F. Bereite dir praktische Hilfen zum Deutschlernen vor
- G. Hab Kontakt mit Menschen, die Deutsch sprechen

Deutsch lernen – effektive Tipps

2.1. Nimm dir jeden Tag eine Lektion vor und mach Übungen dazu. Vergiss dabei nicht, dich wirklich nur auf deine Unterlagen zu konzentrieren. Dein Deutsch wird besser, wenn du jeden Tag eine Stunde lernst, und nicht einmal in der Woche fünf Stunden. –

.....

2.2. Schreib Vokabeln und wichtige Sätze oder Wendungen auf ein Blatt Papier. Verwende dafür ein Post-it oder auch ein großes. Diese Zettel verteilst du dann in deiner Wohnung. Am besten an Orten, an denen du viel Zeit verbringst. –

.....

2.3. Nutze die Vorteile der sozialen Netzwerke. Dort findest du Gruppen oder Foren, die sich mit Deutsch als Fremdsprache beschäftigen. Sei als Nutzer/Nutzerin in diesen Gruppen aktiv. Stelle Fragen oder hol dir einfach hilfreiche Tipps. –

.....

2.4. Der effektivste Weg, eine Sprache zu lernen, ist immer die Reise in ein Land, in dem sie als Muttersprache gesprochen wird. Dort bist du den ganzen Tag von der Sprache umgeben und erlebst sie in ihrem kulturellen Kontext. –

.....

2.5. Nach einer intensiven Lernphase muss man neue Energie tanken. Geh für ein paar Minuten an die frische Luft oder mach das Fenster auf! Dadurch bekommt dein Gehirn Sauerstoff und du kannst dich wieder besser konzentrieren. –

Oprac. na podst.: *Deutsch lernen: 15 effektive Tipps*, ActiLingua Academy, actilingua.com (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 3. (5 pkt) Przeczytaj tekst, z którego usunięto pięć wyrazów. Wpisz w każdą lukę (3.1.–3.5.) literę, którą oznaczono brakujący wyraz (A–G), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Uwaga: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

A. Matheaufgaben B. in C. Lehrer D. Lektionen
E. sprechen F. unterhalten G. Kulturveranstaltungen

Owen erzählt über interkulturelles Lernen: „Wir erfahren im Unterricht viel über andere Kontinente. Im Geschichtsunterricht weist unser (3.1.) uns zum Beispiel immer darauf hin, wenn Geschichte sich wiederholt und dann reden wir darüber. Das ist sehr interessant. An unserer Schule gibt es viele unterschiedliche (3.2.) Zum Beispiel machen die indischen Mitschüler ein traditionelles Essen zum hinduistischen Feiertag Diwali. Was wir voneinander lernen können? Ich lerne zum Beispiel viel von den asiatischen Schülerinnen und Schülern. Sie sind sehr gut (3.3.) Mathematik. Sie können schnell rechnen und lösen (3.4.) sehr effektiv. Dadurch sehe ich, dass es auch einen anderen Weg als meinen zu einer Lösung gibt. Beim Mittagessen (3.5.) wir uns oft über solche Dinge und wie man am besten lernt. Hinzu kommt, dass ich durch die Perspektiven der anderen deutlicher erkenne, wie die Dinge in der Welt zusammenhängen“.

Oprac. na podst.: *Schule und Ausbildung. Interkulturelles Lernen in der Schule – neue Perspektiven durch Vielfalt*, pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 4. (5 pkt) Uzupełnij każde zdanie z luką, tak aby zachować sens zdania wyjściowego (4.1.–4.5.). Wykorzystaj słowa zapisane pogrubioną czcionką. Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie pięć wyrazów.

4.1. Ich muss mich zum Unterricht beeilen, weil wir eine Prüfung schreiben.

denn: Ich muss mich zum Unterricht beeilen,

4.2. Wenn du meine Hilfe brauchst, ruf mich einfach an.

sollst:, wenn du meine Hilfe brauchst.

4.3. Hier darf man essen.

erlaubt: Hier zu essen.

4.4. Marie besucht mich morgen.

dass: Stimmt es,?

4.5. Wann habt ihr den Test?

Tag: habt ihr den Test?

Zadanie 5. (5 pkt) Spójrz na zdjęcie i odpowiedz na pytania (5.1.–5.3.). Zdania zapisz w języku niemieckim. Postaraj się rozwinąć swoje wypowiedzi.

Źródło: freepik.com (dostęp: 22.08.2022).

- 5.1. Wo befinden sich die Personen? (1 pkt)
- 5.2. Warum hält ein Junge in seiner Hand einen Stift? (2 pkt)
- 5.3. Was motiviert dich zum Lernen? (2 pkt)

Klucz odpowiedzi

Wersja A

Zadanie 1

Akceptowane odpowiedzi:

1.1. szóstej/6.00/6; 1.2. żabę; 1.3. roślin; 1.4. zjeść / pójść na śniadanie; 1.5. pojechała do klienta.

Zadania 2–3

- 2.1. – F; 2.2. – D; 2.3. – E; 2.4. – G; 2.5. – C;
- 3.1. – B; 3.2. – C; 3.3. – A; 3.4. – F; 3.5. – E.

Zadanie 4

- 4.1. **Beim Lernen** brauche im meine Ruhe.
- 4.2. Hier **darf man nicht** laut sprechen.
- 4.3. Stimmt es, **dass Monika/sie Chinesisch lernen will?**
- 4.4. Wisst ihr, **wann der Biologieunterricht anfängt?**
- 4.5. **Beeile dich, sonst** bist du im Unterricht wieder zu spät!

Zadanie 5

Zadanie 5.1.

- 0 pkt – wypowiedź całkowicie niezgodna z tematem lub brak odpowiedzi/odpowiedź niekomunikatywna.
- 1 pkt – wypowiedź pełna lub nieliczne błędy niezakłócające/sporadycznie zakłócające komunikację.

Zadania 5.2.–5.3.

- 0 pkt – wypowiedź całkowicie niezgodna z tematem lub brak odpowiedzi/odpowieź niekomunikatywna.
- 1 pkt – wypowiedź niepełna lub liczne błędy często zakłócające komunikację.
- 2 pkt – wypowiedź rozbudowana lub nieliczne błędy niezakłócające/sporadycznie zakłócające komunikację.

Wersja B

Zadanie 1

Akceptowane odpowiedzi:

1.1. piątej/5.00 /5; 1.2. zielonego; 1.3. klientką; 1.4. zjeść / pójść na obiad; 1.5. sadziła kwiaty.

Zadania 2–3

- 2.1. – D; 2.2. – F; 2.3. – G; 2.4. – A; 2.5. – C;
- 3.1. – C; 3.2. – G; 3.3. – B; 3.4. – A; 3.5. – F.

Zadanie 4

4.1. Ich muss mich zum Unterricht beeilen, **denn wir schreiben eine Prüfung.**

4.2. **Du sollst/solltest mich einfach anrufen**, wenn du meine Hilfe brauchst.

4.3. Hier **ist es erlaubt** zu essen.

4.4. Stimmt es, **dass Marie/sie dich morgen besucht?**

4.5. **An welchem Tag** habt ihr den Test?

Zadanie 5

Zadanie 5.1.

- 0 pkt – wypowiedź całkowicie niezgodna z tematem lub brak odpowiedzi/odpowieź niekomunikatywna.
- 1 pkt – wypowiedź pełna lub nieliczne błędy niezakłócające / sporadycznie zakłócające komunikację.

Zadania 5.2.–5.3.

- 0 pkt – wypowiedź całkowicie niezgodna z tematem lub brak odpowiedzi/odpowieź niekomunikatywna.
- 1 pkt – wypowiedź niepełna lub liczne błędy często zakłócające komunikację.
- 2 pkt – wypowiedź rozbudowana lub nieliczne błędy niezakłócające / sporadycznie zakłócające komunikację.

Komentarz metodyczny

Ze względu na stosunkowo niską wartość diagnostyczną (niska reprezentacja materiału nauczania) wnioski prowadzone z analizy mogą dotyczyć wyłącznie badanej grupy uczniów. Ocenianie testów powinno być zgodne z zasadami przyjętymi w wewnątrzszkolnych systemach oceniania.

Kartoteka testów diagnozy bieżącej – wersja A i wersja B (poziom opanowania wiedzy zgodny z taksonomią B. Niemierki)

Część	Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)
Rozumienie tekstu słuchanego	1 (5 pkt)	zrozumienie wiadomości (B)	I. 3) edukacja (życie szkoły)	II. Uczeń rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności (komunikaty) wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka: 5) znajduje w wypowiedzi określone informacje. VIII. Uczeń przetwarza tekst pisemnie: 2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku niemieckim
Rozumienie tekstu pisanego	2 (5 pkt)	zrozumienie wiadomości (B)	I. 3) edukacja (przedmioty nauczania, uczenie się)	III. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności (artykuły): 1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu
Znajomość środków językowych	3 (5 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 3) edukacja (uczenie się, życie szkoły)	I. Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (w szczególności leksykalnych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów określonych w kolumnie <i>Zakres tematyczny</i>

Część	Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)
Znajomość środków językowych	4 (5 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 3) edukacja (życie szkoły, uczenie się, oceny szkolne)	I. Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (w szczególności gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów określonych w kolumnie <i>Zakres tematyczny</i>
Wypowiedź pisemna	5 (5 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 3) edukacja (życie szkoły, uczenie się, oceny szkolne)	V. Uczeń tworzy proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne: 1) opisuje miejsca, czynności, zjawiska, 2) opowiada o czynnościach z teraźniejszości, 4) przedstawia intencję, 5) opisuje upodobania – wersja B testu, 6) wyraża swoje opinie.
Wypowiedź pisemna	5 (5 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 3) edukacja (życie szkoły, uczenie się, oceny szkolne)	VII. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (e-mail) w typowych sytuacjach: 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia, 5) wyraża swoje upodobania, preferencje, 9) prosi o radę. VIII. Uczeń przetwarza tekst pisemnie: 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych

1.3. Testy diagnozy śródrocznej

Celem diagnozy śródrocznej jest sprawdzenia poziomu wiedzy i umiejętności uczniów nabytych w ciągu dłuższego czasu, np. w jednym półroczu. Zakres diagnozy jest szerszy niż w przypadku testów bieżących – obejmuje różne zakresy tematyczne i może dotyczyć

różnych kompetencji językowych. Do badania zostały wybrane następujące zakresy tematyczne: człowiek, życie prywatne, żywienie. *Narzędzia pomiaru zostały przygotowane do realizacji w klasie I liceum ogólnokształcącego i technikum dla uczniów realizujących podstawę programową w wariantcie III.P (kontynuacja 1. języka obcego nowożytnego ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie podstawowym).*

Wersja A

Zadanie 1. (5 pkt) Wysłuchaj dwukrotnie wypowiedzi nastolatków na temat kieszonkowego. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu obok podanych zdań (1.1.–1.5.) wpisz imię osoby (Leonie, Paul, Sarah), której dotyczy dana informacja.

- 1.1. Er/Sie gibt manchmal zu viel Geld aus. –
- 1.2. Er/Sie weiß genau, wofür er/sie spart. –
- 1.3. Er/Sie freut sich jeden Monat aufs Taschengeld. –
- 1.4. Er/Sie kauft auch Dinge, die er/sie dann nicht nötig hat. –
- 1.5. Er/Sie hat Probleme, das Taschengeld auszugeben. –

Transkrypcja (odczytana przez nauczyciela):

(Wypowiedź 1) **Leonie:** Ich bekomme mein Taschengeld regelmäßig. Manchmal fällt es mir schon schwer, mein Geld auszugeben. Wenn ich mir zum Beispiel ein Buch kaufen will, dann denke ich mir, „ach, das finde ich jetzt eigentlich doch nicht so toll“, dann will ich es mir schon kaufen, aber irgendwie auch nicht.

(Wypowiedź 2) **Paul:** Ich bekomme mein Taschengeld einmal im Monat von meiner Mutter. Das macht mich immer glücklich. Ich gebe es meistens in der Stadt aus oder beim Kleiderkaufen. Es ist schon ein bisschen schade, das eigene Geld auszugeben. Für meine Ersparnisse kaufe ich mir ein neues Fahrrad – dafür spare ich schon seit mehreren Jahren.

(Wypowiedź 3) **Sarah:** Es tut mir schon leid, wenn ich mal mehr Geld ausgegeben habe, aber ich finde es auch nicht so schlimm. Wenn ich mal etwas Unnötiges kaufen will, zum Beispiel Kleidung, die ich eigentlich nicht brauche, dann muss ich es meistens selbst bezahlen. Aber wenn ich neue Schuhe brauche, weil die alten kaputt sind, dann bezahlen das meine Eltern.

Oprac. na podst.: *Kultur und Musik. Taschengeld, pasch-net.de* (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj tekst. Zaznacz, które zdania (2.1.–2.5.) są prawdziwe (wpisz R), a które fałszywe (wpisz F).

Besondere Hobbys. Georg, 19: „Früher bin ich viel Skateboard gefahren. Seit zwei Jahren geht das nicht mehr. Ich hatte eine schwere Verletzung und jetzt tut mir der Fuß weh, wenn ich auf dem Skateboard stehe. Jetzt fahre ich Fingerboards, also kleine Skateboards mit den Fingern. Sie sind ungefähr zehn Zentimeter lang, bis dreieinhalb Zentimeter breit, und man macht mit ihnen die gleichen Dinge wie mit großen Skateboards. Nur eben mit den Fingern. Es ist erstaunlich, dass das geht. Ich finde das toll. Das trainiert die Feinmotorik. Angefangen hat es vor sechs Jahren in der Schule: Da haben ich und meine Freunde immer mit einem kleinen Schlüsselanhänger-Skateboard gespielt. Das hat Spaß gemacht. Im Internet habe ich dann gesehen, dass es da eine richtige Szene gibt, eine eigene Welt. Man kann im Internet sehr gute Fingerboards kaufen und auch kleine Treppen und Geländer. Für meine Ausbildung bin ich letztes

Jahr nach Berlin gezogen. Hier gibt es einen Laden nur für Fingerboards. Dort habe ich viele neue Freunde gefunden. Wir treffen uns immer im Laden und üben zusammen. Ich habe auch schon an einigen Meisterschaften teilgenommen, auch schon einmal an einer Weltmeisterschaft. Sie findet immer in Süddeutschland statt. Sie ist nicht groß und sehr familiär. Mittlerweile kenne ich schon viele Leute, wenn ich dorthin fahre”.

Źródło: pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

- 2.1. Georg fährt seit zwei Jahren Skateboard. –
- 2.2. Georg bestellt seine Sportausrüstung auch online. –
- 2.3. In Berlin kann Georg seine Lieblingssportart trainieren. –
- 2.4. Georg hatte vielmals an einer Weltmeisterschaft teilgenommen. –
- 2.5. Georg will mit dem Text seine Freunde zum Training überreden. –

Zadanie 3. (5 pkt) Przeczytaj zdania (3.1.–3.5.). Wybierz prawidłową odpowiedź, zakreślając literę A, B lub C.

Lieber Markus!

- 3.1. Ich habe ein kleines Problem und gerne einen Rat von dir.
A. habe B. hatte C. hätte
- 3.2. Mein Bruder feiert in vierzehn Tagen 18. Geburtstag.
A. sein B. seine C. seinen
- 3.3. Ich habe keine Ahnung, was ich kaufen könnte.
A. ihm B. ihn C. ihr
- 3.4. welchem Geburtstagsgeschenk war dein Bruder am meisten zufrieden?
A. Bei B. Mit C. Über
- 3.5. Ich hoffe, du mir helfen kannst.
A. dass B. ob C. weil

Dirk

Zadanie 4. (5 pkt) Przeczytaj tekst. Wybierz z każdej pary wyrazów (4.1.–4.5.) zapisanych pogrubioną czcionką jeden wyraz, który poprawnie uzupełnia tekst. Podkreśl ten wyraz.

Spargelsalat mit Basilikum-Vinaigrette

Zubereitung

1. Spargel schälen und die Enden abschneiden. Stangen in 3 cm lange (4.1.) **Stücke/ Stücken** schneiden, die Köpfe halbieren. 1/2 l Wasser, 1/2 Tl Salz, Zucker und Butter aufkochen. Spargel (4.2.) **angeben/zugeben** und zugedeckt 2 Min. kochen.
 2. Kirschtomaten halbieren. Mozzarella abgießen. Pinienkerne in einer Pfanne ohne Fett anrösten, abkühlen lassen und grob hacken.
 3. Schalotte fein würfeln, mit Essig, etwas Salz, Pfeffer und Öl verrühren. Mit Spargel, Kirschtomaten, Mozzarella, Basilikum und Pinienkernen (4.3.) **mischen/abmischen** und sofort servieren.
- Tipp: Wer den Salat originell variieren möchte, ersetzt einfach die Kirschtomaten (4.4.) **durch/über** reife, geputzte Erdbeeren. Alles (4.5.) **schmeckt/schmecken** herrlich fruchtig und wirklich überraschend gut!

Źródło: essen-und-trinken.de (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 5. (10 pkt) Podczas spaceru w parku byłeś/byłaś uczestnikiem niecodziennego zdarzenia. We wpisie na blogu:

- napisz, w jakiej porze dnia doszło do tego zdarzenia;
- opisz przebieg tego zdarzenia;
- przedstaw jego zakończenie.

Uwaga: Spróbuj rozwinąć swoją wypowiedź w każdym z przedstawionych punktów. Długość wypowiedzi powinna wynosić od 60 do 80 wyrazów. Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (4 pkt), spójność i logika wypowiedzi (2 pkt), zakres środków językowych (2 pkt) oraz poprawność środków językowych (2 pkt).

Wersja B

Zadanie 1. (5 pkt) Wysłuchaj dwukrotnie wypowiedzi nastolatków na temat kieszonkowego. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu obok podanych zdań (1.1.–1.5.) wpisz imię osoby (Lara, Martin, Sandra), której dotyczy dana informacja.

- 1.1. Er/Sie gibt manchmal zu viel Geld aus. –
- 1.2. Er/Sie bekommt sein/ihr Taschengeld jeden Monat. –
- 1.3. Er/Sie freut sich aufs Taschengeld von seiner/ihrer Großmutter. –
- 1.4. Er/Sie bekommt das Fahrrad von den Eltern bezahlt. –
- 1.5. Er/Sie kann fast sein/ihr ganzes Taschengeld sparen. –

Transkrypcja (odczytana przez nauczyciela):

(Wypowiedź 1) **Lara:** Ich bekomme mein Taschengeld einmal im Monat von meinem Opa. Mir fällt es schwer, mein Geld auszugeben. Ich muss aber davon keine wirklich wichtigen Dinge bezahlen, ich spare eigentlich alles. Im letzten Monat habe ich sogar 30 Euro gespart.

(Wypowiedź 2) **Martin:** Ich bekomme mein Taschengeld von meiner Oma regelmäßig, drei Mal pro Jahr. Das macht mich immer glücklich. Ich gebe es meistens in der Stadt oder für den Kleiderkauf aus. Es ist schon ein bisschen schade, das eigene Geld auszugeben. Für meine Ersparnisse kaufe ich mir ein neues Fahrrad – dafür spare ich schon seit mehreren Monaten.

(Wypowiedź 3) **Sandra:** Es tut mir schon leid, wenn ich mal mehr Geld ausgegeben habe, aber ich finde es auch nicht so schlimm. Wenn ich mal etwas Unnötiges kaufen will, zum Beispiel Kleidung, die ich eigentlich nicht brauche, dann muss ich es meistens selbst bezahlen. Aber wenn ich ein neues Fahrrad brauche, dann bezahlen meine Eltern.

Oprac. na podst.: *Kultur und Musik. Taschengeld, pasch-net.de* (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj tekst. Zaznacz, które zdania (2.1.–2.5.) są prawdziwe (wpisz R), a które fałszywe (wpisz F).

Besondere Hobbys

Georg, 18: Früher habe ich meine ganze Freizeit mit Breakdance verbracht. Breakdance ist ein akrobatischer Tanz und Teil der Hip Hop-Kultur. Ich habe mit sechs oder sieben Jahren damit angefangen. Meine Brüder haben damals Breakdance gemacht. Als kleines Kind bin ich fast jeden Tag mit zu ihrem Training gegangen und habe zugeschaut. Und dann habe ich es einfach nachgemacht. Ich habe jahrelang vier Mal pro Woche zwei bis drei Stunden trainiert. Ich habe fast nichts anderes gemacht. Meine

Freunde sind auf den Spielplatz oder zum Fußball gegangen, und ich zum Training. Fußball habe ich auch mal probiert, weil ja alle meine Freunde Fußball gespielt haben. Aber das war nichts für mich. Das habe ich schnell gemerkt. Also bin ich der einzige Breakdancer geblieben. Ich habe früher viel die akrobatischen Dinge geübt, weil die schwerer zu erlernen sind. Jetzt konzentriere ich mich mehr auf die Schritte. Momentan mache ich eine Ausbildung und gebe auch Breakdance-Unterricht an Schulen. Ich trainiere jetzt nur noch zwei Mal pro Woche drei Stunden, zusammen mit einem Freund. Wir machen unser eigenes Training. Es ist einfach fantastisch: Ich bin 18 Jahre alt und freue mich immer noch jedes Mal, wenn ich zum Training gehe. Wenn ich Breakdance tanze, bin ich glücklich.

Źródło: pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

- 2.1. Als Kind hat Georg Breakdance getanzt. –
- 2.2. Die Brüder von Georg haben gerne Fußball gespielt. –
- 2.3. Georg unterrichtet Breakdance an Schulen. –
- 2.4. Zur Zeit trainiert Georg Breakdance alleine. –
- 2.5. Georg will mit dem Text seinen Freund zum Training überreden. –

Zadanie 3. (5 pkt) Przeczytaj zdania (3.1.–3.5.). Wybierz prawidłową odpowiedź, zakreślając literę A, B lub C.

Liebe Martha!

3.1. Ich habe ein kleines Problem und möchte dich Hilfe bitten.

- A. bei B. für C. um

3.2. Mein Bruder feiert in vierzehn Tagen 18. Geburtstag.

- A. sein B. seinem C. seinen

3.3. Ich habe keine Ahnung, was ich kaufen könnte.

- A. ihm B. ihn C. ihr

3.4. welches Geburtstagsgeschenk hat sich dein Bruder gefreut?

- A. Auf B. Um C. Über

3.5. Ich hoffe, ich mit deiner Hilfe ein passendes Geschenk für meinen Bruder finde.

- A. dass B. ob C. weil

Daria

Zadanie 4. (5 pkt) Przeczytaj tekst. Wybierz z każdej pary wyrazów (4.1.–4.5.) zapisanych pogrubioną czcionką jeden wyraz, który poprawnie uzupełnia tekst. Podkreśl ten wyraz.

Hack-Kürbis-Auflauf

Zubereitung

1. 500 g Muskat-Kürbis schälen, Kerne mit einem Löffel entfernen. Fruchtfleisch in 2 cm schmale Spalten, dann in Würfel (4.1.) **schneiden/trennen**.
2. Kürbiswürfel mit 4 El Wasser, etwas Salz in (4.2.) **einem/einen** Topf geben und aufkochen. Bei milder Hitze dünsten. Kürbis mit einem Kartoffelstampfer zerdrücken.
3. Paprika (4.3.) **baden/putzen** und vierteln. Paprika 2 cm groß würfeln. Zwiebel fein würfeln. In einer Pfanne erhitzen, Zwiebel darin glasig braten. Hackfleisch zugeben und grob anbraten. Paprika zugeben und mitbraten.

4. Kürbisstumpf in der Pfanne unter Rühren erwärmen. (4.4.) **Mit/Ohne** Cayennepfeffer würzen.

5. Ofen auf 200 (4.5.) **Grad/Wert** vorheizen. Butter zerlassen und auf dem Kürbis verteilen. Im heißen Ofen auf dem Rost in der Backofenmitte 20 Min. überbacken.

Źródło: essen-und-trinken.de (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 5. (10 pkt) Podczas zakupów w galerii handlowej uczestniczyłaś/uczestniczyłeś w niecodziennym zdarzeniu. We wpisie na blogu:

- opisz przebieg tego zdarzenia;
- przedstaw reakcje ludzi na to zdarzenie;
- napisz, jak zakończyło się to zdarzenie.

Uwaga: Spróbuj rozwinąć swoją wypowiedź w każdym z przedstawionych punktów. Długość wypowiedzi powinna wynosić od 60 do 80 wyrazów. Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (4 pkt), spójność i logika wypowiedzi (2 pkt), zakres środków językowych (2 pkt) oraz poprawność środków językowych (2 pkt).

Klucz odpowiedzi/kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej

Wersja A

- 1.1. – Sarah; 1.2. – Paul; 1.3. – Paul; 1.4. – Sarah; 1.5. – Leonie.
- 2.1. – F; 2.2. – R; 2.3. – R; 2.4. – F; 2.5. – F.
- 3.1. – C; 3.2. – C; 3.3. – A; 3.4. – B; 3.5. – A.
- 4.1. – Stücke; 4.2. – zugeben; 4.3. – mischen; 4.4. – durch; 4.5. – schmeckt.

Wersja B

- 1.1. – Sandra; 1.2. – Lara; 1.3. – Martin; 1.4. – Sandra; 1.5. – Lara.
- 2.1. – R; 2.2. – F; 2.3. – R; 2.4. – F; 2.5. – F.
- 3.1. – C; 3.2. – C; 3.3. – A; 3.4. – C; 3.5. – A.
- 4.1. – schneiden; 4.2. – einen; 4.3. – putzen; 4.4. – Mit; 4.5. – Grad.

Zadanie 5 (wersja A i wersja B)

Treść: nauczyciel ocenia najpierw to, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi (tzn. stworzył komunikatywną wypowiedź, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z trzech podpunktów polecenia), a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu (tzn. stworzył komunikatywną wypowiedź, która odnosi się do jednego z trzech podpunktów polecenia w sposób bardziej szczegółowy).

Zadanie 5 – punktacja

Do ilu podpunktów uczeń się odniósł?	Ile podpunktów uczeń rozwinął?			
Punktacja	3	2	1	0
3	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Spójność i logika wypowiedzi

- 2 pkt – wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu lub w wypowiedzi występują nieliczne usterki w spójności i/lub logice.
- 1 pkt – w wypowiedzi występują dość liczne usterki w spójności i/lub logice.
- 0 pkt – wypowiedź zawiera liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu albo wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość.

Zakres środków językowych

- 2 pkt – zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.
- 1 pkt – ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości.
- 0 pkt – bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe albo zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia.

Poprawność środków językowych

- 2 pkt – brak błędów albo nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację.
- 1 pkt – liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację albo bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji.
- 0 pkt – liczne błędy często zakłócające komunikację albo bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację.

W przypadku uczniów z dysleksją/dysgrafią nie zaznacza się w pracy i nie bierze się pod uwagę przy ocenie błędów ortograficznych.

Komentarz metodyczny

Ocenianie testów powinno być zgodne z zasadami przyjętymi w wewnątrzszkolnych systemach oceniania. Wynik testu można poddać interpretacji, wykorzystując do tego kartotekę testu. Rekomenduje się przekazywanie informacji szczegółowo, dzieląc ją na poszczególne sprawności językowe, pokazując jednocześnie stopień opanowania danej umiejętności określonej w podstawie programowej.

Kartoteka testów diagnozy śródrocznej – wersja A i wersja B (poziom opanowania wiedzy zgodny z taksonomią B. Niemierki)

Część	Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)
Rozumienie tekstu słuchanego	1 (5 pkt)	zrozumienie wiadomości (B)	I. 5) życie prywatne (czynności życia codziennego, styl życia).	II. Uczeń rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności (rozmowy) wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka: 5) znajduje w wypowiedzi określone informacje; 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi
Rozumienie tekstu pisanego	2 (5 pkt)	zrozumienie wiadomości (B)	I. 1) człowiek (umiejętności i zainteresowania)	III. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności (artykuły): 2) określa intencje nadawcy/autora tekstu; 4) znajduje w tekście określone informacje
Znajomość środków językowych	3 (5 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 5) życie prywatne (święta i uroczystości)	I. Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (w szczególności leksykalnych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów określonych w kolumnie <i>Zakres tematyczny</i>

Część	Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)
Znajomość środków językowych	4 (5 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 6) żywienie (artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie)	I. Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (w szczególności gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów określonych w kolumnie <i>Zakres tematyczny</i>
Wypowiedź pisemna	5 (10 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 5) życie prywatne (czynności życia codziennego, konflikty i problemy)	V. Uczeń tworzy proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (wpis na forum): 1) opisuje miejsca, czynności, zjawiska, 2) opowiada o wydarzeniach z przeszłości, 3) przedstawia fakty z przeszłości. VII. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (wpis na forum) w typowych sytuacjach: 3) przekazuje informacje i wyjaśnienia

1.4. Testy diagnozy na zakończenie

Testy diagnozy na zakończenie mogą być przeprowadzane na koniec nauki w każdym roku bądź też na koniec cyklu kształcenia w liceum ogólnokształcącym/technikum. Główny cel takiego badania sprowadza się do globalnego sprawdzenia wiedzy i umiejętności uczniów, stąd też ta forma diagnozy ma charakter sumujący. Za pomocą przedstawionych narzędzi zbadać można zróżnicowany zestaw umiejętności określonych w podstawie programowej. Przygotowane testy sprawdzają kompetencję leksykalno-gramatyczną uczniów, rozumienie tekstów słuchanych i pisanych, umiejętność reagowania na wypowiedzi wraz z umiejętnością tworzenia tekstów. Test obejmuje zróżnicowane zakresy tematyczne, realizowane w pierwszym roku nauki. Wartość diagnostyczna testu sprowadza się w przypadku ucznia do oceny poziomu kompetencji językowych. Dla nauczyciela badanie będzie źródłem informacji zwrotnej na temat

skuteczności nauczania języka niemieckiego. Narzędzia pomiaru zostały przygotowane do realizacji w klasie I liceum ogólnokształcącego i technikum dla uczniów realizujących podstawę programową w wariantcie III1.P (kontynuacja 1. języka obcego nowożytnego ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie podstawowym).

Wersja A

Zadanie 1. (5 pkt) Wysłuchaj dwukrotnie trzech wypowiedzi nastolatków na temat ich pracy dorywczej. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki w zdaniach (1.1.–1.5.), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku niemieckim.

Wer? Tina

Ihr Job? Babysitten, Nachhilfe in Englisch

Wann/Wie oft macht sie den Job? (1.1.)

.....

Wofür gibt sie das Geld aus? Kino mit Freuden, Eis

Wer? Veronika

Ihr Job? (1.2.)

.....

Wann/Wie oft macht sie den Job? zweimal pro Woche, mittwochs und freitags

Wofür gibt sie das Geld aus? (1.3.)

.....

Wer? Frank

Sein Job? (1.4.)

.....

Wann/Wie oft macht er den Job? (1.5.)

.....

Wofür gibt er das Geld aus? Baseball

Transkrypcja (odczytana przez nauczyciela):

(Wypowiedź 1) **Tina:** Ich habe zwei Nebenjobs. Am Wochenende oder abends passe ich auf kleine Kinder in der Nachbarschaft auf und ich gebe Nachhilfe in Englisch. Zum Babysitten komme ich abends, wenn die Eltern dabei sind, sich fertig zu machen, um irgendwohin zu gehen. Das Geld, das ich verdiene, gebe ich aus, um mit Freunden ins Kino zu gehen, oder für ein Eis, wenn man unterwegs ist.

(Wypowiedź 2) **Veronika:** Den Job habe ich vor drei Monaten über eine Schülerjob-Börse im Internet gefunden. Zweimal pro Woche, mittwochs und freitags, trage ich Zeitungen aus – Fernsehzeitungen für Abonnenten. Ich komme von der Schule nach Hause und dann fahre ich mit dem Fahrrad los. Ich brauche das Geld, das ich verdiene, für ein Austauschjahr in Australien.

(Wypowiedź 3) **Frank:** Mein Bruder und ich helfen ab und zu unseren Nachbarn bei der Gartenarbeit. Viele von ihnen sind Rentner, deshalb ist die Gartenarbeit für sie ganz schwierig. Ich freue mich über ein paar Euro von ihnen. Ich spiele Baseball, die Uniform und die Ausrüstung dafür sind relativ teuer.

Oprac. na podst.: *Stadt und Leben. Mein Nebenjob*, pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj treść ulotki. Na podstawie zawartych w niej informacji zaznacz, które zdania (2.1.–2.5.) są prawdziwe (wpisz R), a które fałszywe (wpisz F).

<h3>Veranstaltungen in Hannover – Jahresprogramm</h3> <p>Unser Jahresprogramm richtet sich an Kinder, Jugendliche, junge Erwachsene, Familien. Es ergänzt die Angebote der Vereine aus den Städten der Region Hannover. Bei allen Angeboten arbeitet das pädagogische Team mit kleinen Gruppen.</p>	<h3>Infos</h3> <p>Unter www.team-jugendarbeit.de gibt es Infos zu den einzelnen Veranstaltungen. Dort kann man Flyer herunterladen. Wir senden euch diese auch per Post zu.</p>
<h3>Anmeldung</h3> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nur online möglich, ▪ für Veranstaltungen, die im Januar bis März liegen, können Sie sich bis 10. Dezember anmelden, ▪ für Veranstaltungen ab April bis Sommerferien ist die Anmeldung nach 15. Februar möglich, ▪ für Veranstaltungen, die nach den Sommerferien beginnen, erfolgt die Anmeldung ab dem 15. Mai. 	<h3>Kosten</h3> <p>Jede Veranstaltung (von 1 bis 3 Tagen) 20 Euro oder 45 Euro (bei mehr als drei Tagen). Inhaber/innen der Jugendcard erhalten 10 Euro Rabatt für jede Veranstaltung.</p>
	<h3>Fragen</h3> <p>Bitte kontaktieren Sie uns telefonisch unter 0511/616-25600 oder per E-Mail: jugendarbeit@region-hannover.de.</p>

Oprac. aut. na podst.: hannover.de (dostęp: 22.08.2022).

- 2.1. Für jede Veranstaltung bezahlt man 20 Euro. –
- 2.2. Die Teilnehmer werden in Kleingruppen arbeiten. –
- 2.3. Der Flyer enthält Infos über Veranstaltungen im April. –
- 2.4. Man kann sich zu Veranstaltungen telefonisch anmelden. –
- 2.5. Der Autor informiert über seine Arbeit im Verein. –

Zadanie 3. (5 pkt) Przeczytaj zdania 3.1.–3.5. Do każdego z nich dobierz zdanie (A–F) o podobnym znaczeniu. Wpisz obok ponumerowanych zdań odpowiednie litery. Uwaga: Jedno ze zdań (A–F) zostało podane dodatkowo.

- 3.1. Wir lügen nie. –
- 3.2. Wir sind uns einig. –
- 3.3. Wir sind zuverlässig. –
- 3.4. Es kracht oft zwischen uns. –
- 3.5. Wir machen dies gemeinsam. –

Zdania o podobnym znaczeniu:

- A. Wir streiten häufig.
- B. Wir sind derselben Meinung.
- C. Wir sagen immer die Wahrheit.
- D. Es ist diesmal nicht fair von ihm.
- E. Wir unternehmen es zusammen.
- F. Man kann sich auf uns verlassen.

Zadanie 4. (4 pkt) Uzupełnij poniższe minidialogi (4.1.–4.4.). Wybierz spośród podanych możliwości brakującą wypowiedź. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

4.1.

X: Hat es dir wirklich gefallen?

Y:

X: Ich finde es auch nicht ganz gut.

A. Klar, es war echt klasse. B. Na ja, es geht. C. Ja, warum nicht.

4.2.

X: Schmeckt Ihnen die Suppe?

Y: Sie ist leider viel zu scharf.

X:

A. Ich freue mich auch. B. Gern geschehen. C. Oh, es tut mir leid.

4.3.

X: Welche Pizza empfehlen Sie hier?

Y:

A. Ihre Pizza ist fertig. B. Nehmen Sie diese hier! C. Hier isst man Pizza.

4.4.

X: Komm schon! Es ist spät.

Y:

A. Aber wer kommt noch? B. Wir haben doch noch viel Zeit. C. Beeile dich!

Zadanie 5. (5 pkt) Uzupełnij zdania 5.1.–5.5., tłumacząc ich fragmenty podane w nawiasach na język niemiecki. Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie pięć wyrazów.

5.1. Sag mir bitte, wo (urodził się twój brat).

5.2. (Od której godziny) kann man in der Mensa zu Mittag essen?

5.3. Ich möchte wissen, ob (posprzątajcie wasze biurka).

5.4. (Jesteś pewna), dass du dein Handy verloren hast?

5.5. Ich muss (przygotować się do egzaminu).

Zadanie 6. (8 pkt) Podczas Dnia Otwartego Szkoły jesteś odpowiedzialny/ odpowiedzialna za przygotowanie napojów dla gości. Niestety, nie będzie cię w tym dniu w szkole. W e-mailu do nauczyciela:

- przeproś za swoją nieobecność;
- przedstaw powód swojej nieobecności;
- podaj propozycję rozwiązania tego problemu.

Uwaga: Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów. Długość wypowiedzi powinna wynosić od 50 do 70 wyrazów. Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (4 pkt), zakres środków językowych (2 pkt), poprawność środków językowych (2 pkt).

Lieber Herr Meyer,

.....

Viele Grüße

XYZ

Wersja B

Zadanie 1. (5 pkt) Wysłuchaj dwukrotnie trzech wypowiedzi nastolatków na temat ich pracy dorywczej. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (1.1.–1.5.), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku niemieckim.

Wer? Marcus

Sein Job? hilft seinen Nachbarn im Haushalt

Wann/Wie oft macht er den Job? (1.1.)

Wofür gibt er das Geld aus? Spinnenzucht

Wer? Klara

Ihr Job? (1.2.)

Wann/Wie oft macht sie den Job? freitagabends

Wofür gibt sie das Geld aus? (1.3.)

Wer? Kati

Ihr Job? (1.4.)

Wann/Wie oft macht er den Job? (1.5.)

Wofür gibt er das Geld aus? Reise nach Japan

Transkrypcja (odczytana przez nauczyciela):

(Wypowiedź 1) **Markus:** Mein Bruder und ich helfen jede Woche unseren Nachbarn im Haushalt. Viele von ihnen sind Rentner, deshalb ist die Arbeit für sie ganz schwierig. Ich freue mich über ein paar Euro als Dankeschön, das ich jedes Mal, bekomme. Ich habe nämlich eine große Spinnenzucht, das Essen für diese Tiere kostet relativ viel.

(Wypowiedź 2) **Klara:** Ich habe zwei Nebenjobs. Freitagabends passe ich auf kleine Kinder in der Nachbarschaft auf und ich gebe Nachhilfe in Mathe. Zum Babysitten komme ich abends, wenn die Eltern dabei sind, sich fertig zu machen, um irgendwohin zu gehen. Das Geld, das ich verdiene, gebe ich für Bücher aus, oder für ein Extra-Eis, wenn ich mal unterwegs bin.

(Wypowiedź 3) **Kati:** Den Job habe ich vor einem Monaten über eine Schülerjob-Börse im Internet gefunden. Zweimal die Woche, montags und mittwochs, mache ich Einkäufe für meine Nachbarn. Ich komme von der Schule nach Hause und dann fahre ich mit dem Fahrrad los. Ich brauche das Geld, das ich verdiene, für eine Reise nach Japan.

Oprac. na podst.: *Stadt und Leben. Mein Nebenjob*, pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj treść ulotki. Na podstawie zawartych w niej informacji zaznacz, które zdania (2.1.–2.5.) są prawdziwe (wpisz R), a które fałszywe (wpisz F).

<h3>Veranstaltungen in Hannover – Jahresprogramm</h3> <p>Unser Jahresprogramm richtet sich an Kinder, Jugendliche, junge Erwachsene, Familien. Es ergänzt die Angebote der Vereine aus den Städten der Region Hannover. Bei allen Angeboten arbeitet das pädagogische Team mit kleinen Gruppen.</p>	<h3>Infos</h3> <p>Unter www.team-jugendarbeit.de gibt es Infos zu den einzelnen Veranstaltungen. Dort kann man Flyer herunterladen. Wir senden euch diese auch per Post zu.</p>
<h3>Anmeldung</h3> <ul style="list-style-type: none"> ■ online und telefonisch, ■ für Veranstaltungen, die im Januar bis März liegen, können Sie sich bis 10. Dezember anmelden, ■ für Veranstaltungen ab April bis Sommerferien ist die Anmeldung nach 15. Februar möglich, ■ für Veranstaltungen, die nach den Sommerferien beginnen, erfolgt die Anmeldung ab dem 15. Mai. 	<h3>Kosten</h3> <p>Jede Veranstaltung (von 1 bis 3 Tagen) 15 Euro oder 30 Euro (bei mehr als drei Tagen). Inhaber/innen der Jugendcard erhalten 5 Euro Rabatt für jede Veranstaltung.</p>
	<h3>Fragen</h3> <p>Bitte kontaktieren Sie uns telefonisch unter 0511/616-25600 oder per E-Mail: jugendarbeit@region-hannover.de.</p>

Oprac. aut. na podst.: hannover.de (dostęp: 22.08.2022).

- 2.1. Eine eintägige Veranstaltung kostet 15 Euro. –
- 2.2. Die Lehrer arbeiten mit Teilnehmern zusammen. –
- 2.3. Zu den Veranstaltungen kann man sich per Post anmelden. –
- 2.4. Im Januar gibt es keine Anmeldung für Veranstaltungen. –
- 2.5. Der Autor informiert über Veranstaltungen der Vereine aus Hannover. –

Zadanie 3. (5 pkt) Przeczytaj zdania 3.1.–3.5. Do każdego z nich dobierz zdanie (A–F) o podobnym znaczeniu. Wpisz obok ponumerowanych zdań odpowiednie litery. Uwaga: Jedno ze zdań (A–F) zostało podane dodatkowo.

- 3.1. Er ist aktiv. –
- 3.2. Er denkt anders. –
- 3.3. Er hat viele Ideen. –
- 3.4. Er ist kein Optimist. –
- 3.5. Er ist vertrauenswürdig. –

Zdania o podobnym znaczeniu:

- A. Er ist erfinderisch.
- B. Er unternimmt viel.
- C. Man ist nicht loyal.
- D. Er sieht alles pessimistisch.
- E. Man kann sich auf ihn verlassen.
- F. Er hat eine unterschiedliche Meinung.

Zadanie 4. (4 pkt) Uzupełnij poniższe minialogi (4.1.–4.4.). Wybierz spośród podanych możliwości brakującą wypowiedź. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

4.1.

X: Hat es dir wirklich gefallen?

Y: Nein, das war keine tolle Leistung.

X:

A. Ich weiß es auch nicht. B. Es stimmt, es war nicht gut. C. Ich finde es auch ganz gut.

4.2.

X: Schmeckt Ihnen die Pizza?

Y:

X: Oh, es tut mir leid.

A. Sie ist ganz in Ordnung. B. Sie ist leider zu scharf. C. Sie ist aber lecker.

4.3.

X: Was hättest du gern zum Trinken?

Y:

A. Ich nehme den Saft. B. Mein Saft ist noch nicht fertig. C. Du trinkst keinen Saft.

4.4.

X: Das Taxi wartet schon!

Y:

A. Aber wer kommt mit? B. Ja, wir müssen uns beeilen. C. Ich bin in einer Stunde fertig.

Zadanie 5. (5 pkt) Uzupełnij zdania 5.1.–5.5., tłumacząc ich fragmenty podane w nawiasach na język niemiecki. Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie pięć wyrazów.

5.1. Sag mir bitte, (jak długo tutaj mieszkacie)!

5.2. (Do której godziny) kann man in der Mensa zu Mittag essen?

5.3. Ich möchte wissen, wo (odbywa się ta impreza).

5.4. Ich habe keine Ahnung, wie viel (ta ryba kosztowała).

5.5. Er hat dich doch (o radę) gebeten.

Zadanie 6. (8 pkt) Podczas Dnia Projektu jesteś odpowiedzialny/odpowiedzialna za oprawę muzyczną imprezy. Niestety, spóźnisz się na rozpoczęcie imprezy. W e-mailu do nauczyciela:

- przedstaw powód spóźnienia;
- podaj propozycję rozwiązania tego problemu;
- zapewnij nauczyciela, że twoja propozycja nie zakłóci przebiegu imprezy.

Uwaga: Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów. Długość wypowiedzi powinna wynosić od 50 do 70 wyrazów. Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (4 pkt), zakres środków językowych (2 pkt), poprawność środków językowych (2 pkt).

Lieber Herr Meyer,

.....
Viele Grüße

XYZ

Klucz odpowiedzi / kryteria oceny wypowiedzi pisemnej

Wersja A

Zadanie 1

1.1. abends; 1.2. Zeitungen austragen; 1.3. ein Austauschjahr in Australien; 1.4. (seinen) Nachbarn bei der Gartenarbeit helfen; 1.5. ab und zu.

Uwaga: Dopuszcza się popełnienie błędów ortograficznych/gramatycznych, które nie zaburzą przekazu. W przypadku uczniów z dysleksją/dysgrafią nie zaznacza się w pracy i nie bierze się pod uwagę przy ocenie błędów ortograficznych.

Zadania 2–4

- 2.1. – F; 2.2. – R; 2.3. – R; 2.4. – F; 2.5. – F.
- 3.1. – C; 3.2. – B; 3.3. – F; 3.4. – A; 3.5. – E.
- 4.1. – B; 4.2. – C; 4.3. – B; 4.4. – B.

Zadanie 5

- 5.1. Sag mir bitte, wo **dein Bruder geboren ist**.
- 5.2. **Ab wann / Ab wieviel Uhr** kann man in der Mensa zu Mittag essen?
- 5.3. Ich möchte gerne wissen, ob **ihr eure Schreibtische aufräumt**.
- 5.4. **Bist du (dir) sicher**, dass du dein Handy verloren hast?
- 5.5. Ich muss **mich für / auf die / eine Prüfung vorbereiten**.

Wersja B

Zadanie 1

1.1. jede Woche / wöchentlich; 1.2. Babysitten / Auf (kleine) Kinder aufpassen, Nachhilfe in Mathe (geben); 1.3. Bücher, Shoppen; 1.4. für (ihre) Nachbarn Einkäufe machen / einkaufen; 1.5. zweimal pro (die) Woche, montags und mittwochs.

Uwaga! Dopuszcza się popełnienie błędów ortograficznych/gramatycznych, które nie zaburzą przekazu. W przypadku uczniów z dysleksją/dysgrafią nie zaznacza się w pracy i nie bierze się pod uwagę przy ocenie błędów ortograficznych

Zadania 2–4

- 2.1. – R; 2.2. – R; 2.3. – F; 2.4. – R; 2.5. – F.
- 3.1. – B; 3.2. – F; 3.3. – A; 3.4. – D; 3.5. – E.
- 4.1. – B; 4.2. – B; 4.3. – A; 4.4. – B.

Zadanie 5

- 5.1. Sag mir bitte, **wie lange ihr hier wohnt!**
- 5.2. **Bis wann/wieviel Uhr** kann man in der Mensa zu Mittag essen?
- 5.3. Ich möchte wissen, **wo die Party stattfindet**.
- 5.4. Ich habe keine Ahnung, **wie viel der Fisch gekostet hat/kostete**.
- 5.5. Er hat dich doch **um Rat** gebeten.

Zadanie 6 (wersja A i wersja B)

Treść: nauczyciel ocenia najpierw to, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi (tzn. stworzył komunikatywną wypowiedź, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z trzech podpunktów polecenia), a następnie, ile

z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu (tzn. stworzył komunikatywną wypowiedź, która odnosi się do jednego z trzech podpunktów polecenia w sposób bardziej szczegółowy).

Zadanie 6 – punktacja

Do ilu podpunktów uczeń się odniósł?	Ile podpunktów uczeń rozwinął?			
Punktacja	3	2	1	0
3	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Zakres środków językowych

- 2 pkt – zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.
- 1 pkt – ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości.
- 0 pkt – bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe albo zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia.

Poprawność środków językowych

- 2 pkt – brak błędów albo nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację.
- 1 pkt – liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację albo bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji.
- 0 pkt – liczne błędy często zakłócające komunikację albo bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację.

W przypadku uczniów z dysleksją/dysgrafią nie zaznacza się w pracy i nie bierze się pod uwagę przy ocenie błędów ortograficznych.

Komentarz metodyczny

Ponieważ test ma charakter diagnozy sumującej, rekomenduje się rezygnację z wystawienia oceny częściowej. Wynik testu należy zinterpretować dla każdego ucznia, wykorzystując do tego kartotekę testu. Zaleca się przekazywanie informacji szczegółowo, dzieląc ją na poszczególne sprawności językowe, pokazując jednocześnie stopień opanowania danej umiejętności określonej w podstawie programowej. Warto zaangażować ucznia w dyskusję nad otrzymanymi wynikami, zadając mu pytania, np. „Zastanawiam się, dlaczego obrateś/obrałaś ten kierunek rozwiązania zadania, bardzo mnie interesuje, dlaczego właśnie ten?” lub „Co było dla ciebie łatwe, a co trudne w podczas słuchania tekstów?”.

Kartoteka testów diagnozy końcowej – wersja A i wersja B (poziom opanowania wiedzy zgodny z taksonomią B. Niemierki)

Część	Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)
Rozumienie tekstu słuchanego	1 (5 pkt)	zrozumienie wiadomości (B)	I. 4) praca (praca dorywcza)	II. Uczeń rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności (rozmowy) wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka: 5) znajduje w wypowiedzi określone informacje. VIII. Uczeń przetwarza tekst pisemnie: 2) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w tym języku obcym
Rozumienie tekstu pisanego	2 (5 pkt)	zrozumienie wiadomości (B)	I. 5) życie prywatne (formy spędzania czasu wolnego)	III. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności (ulotki): 2) określa intencje nadawcy/ autora tekstu; 4) znajduje w tekście określone informacje. 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście
Znajomość środków językowych	3 (5 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 1) człowiek (cechy charakteru, uczucia i emocje) I. 5) życie prywatne (konflikty i problemy)	I. Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (w szczególności leksykalnych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów określonych w kolumnie <i>Zakres tematyczny</i>

Część	Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)
Znajomość środków językowych	4 (4 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 5) życie prywatne (czynności życia codziennego) I. 6) żywienie (lokale gastronomiczne)	I. Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (w szczególności gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów określonych w kolumnie <i>Zakres tematyczny</i> . VII. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego: 3) uzyskuje i przekazuje informacje, 4) wyraża swoje opinie, pyta o opinie, 5) wyraża swoje upodobania, preferencje, pyta o upodobania, preferencje innych osób, 11) nakazuje. XIV. Uczeń posiada świadomość językową (podobieństw i różnic między językami)
Znajomość środków językowych	5 (5 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 1) człowiek (dane personalne) I. 3) edukacja (życie szkoły) I. 5) życie prywatne (czynności życia codziennego, konflikty i problemy – zad. 5.4. wersja A) I. 6) żywienie (nawyki żywieniowe – zad. 5.4. wersja B)	I. Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (w szczególności gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów określonych w kolumnie <i>Zakres tematyczny</i> . VIII. Uczeń przetwarza tekst pisemnie: 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim

Część	Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.1.P)
Wypowiedź pisemna	6 (8 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 3) edukacja (życie szkoły)	<p>V. Uczeń tworzy proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (e-mail):</p> <p>2) opowiada o czynnościach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości,</p> <p>9) wyraża pewność,</p> <p>10) przedstawia sposób postępowania,</p> <p>12) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.</p> <p>VII. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (e-mail) w typowych sytuacjach:</p> <p>3) przekazuje informacje i wyjaśnienia,</p> <p>8) proponuje,</p> <p>14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe,</p> <p>15) dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy.</p> <p>VIII. Uczeń przetwarza tekst pisemnie:</p> <p>3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim</p>

ROZDZIAŁ II

Testy diagnostyczne badające przyrost wiedzy i umiejętności

Testy diagnostyczne badające przyrost wiedzy i umiejętności różnią się od narzędzi przedstawionych w rozdziale pierwszym niniejszego opracowania. W przypadku tych testów przerzuca się punkt ciężkości na obserwację rozwoju kompetencji językowych uczniów. Taka diagnoza ma na celu porównanie umiejętności o różnym stopniu trudności, aby pokazać uczniowi drogę, jaką pokonał w procesie uczenia się. Praktyka nauczycielska autora materiału podpowiada, że rzetelna ocena przyrostu wiedzy i umiejętności jest możliwa wtedy, gdy badane narzędzie oceniało umiejętności w wybranych obszarach kształcenia językowego, np. rozumienie tekstów słuchanych, tworzenie tekstów itp. Materiał zawiera dwa równoległe testy służące ocenie przyrostu wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie rozumienia tekstów pisanych. Zadania przeznaczone są dla uczniów klasy I liceum ogólnokształcącego/technikum, którzy realizują podstawę programową III.2 (kontynuacja 2. języka obcego nowożytnego ze szkoły podstawowej).

Wersja A

Zadanie 1. (6 pkt) Przeczytaj ogłoszenia. Do każdego ze zdań (1.1.–1.4.) dobierz jedno z ogłoszeń (wpisz A, B, C lub D).

HINDI

Hast du Lust, Hindi zu lernen? Schüler aus New Delhi, für ein Jahr in Deutschland, gibt Sprachunterricht für Anfänger und Fortgeschrittene. 60 Minuten für 20 Euro. Termin möglich Mo–Fr, gern auch nachmittags!
Kontakt: Vijesh Mathath, Klasse 10b;
Tel.: 01579-302 XXX XX.

A.

SCHÜLER SUCHT FERIENJOB

Für die Sommerferien suche ich (16 Jahre) einen Job – drei Wochen, circa 4–6 Stunden pro Tag, auch an Wochenenden. Gern etwas mit Tieren. Ich habe aber auch Erfahrung als Verkäufer. Wer hat Tipps?
Jan, Tel. 0159-32 XX XX 34

B.

Schwimmen- Partnerin gesucht!

Ich (W, 17) trainiere für den City-Schwimmwettbewerb, allein ist das so langweilig! Wer hat Lust, mit mir zu schwimmen? (immer Mi, Fr, So ab 17 Uhr in der City Schwimmhalle). Ruf mich an!

Kati: 0178-8XX 11 5X

C.

GITARRE GESUCHT!

**WER HAT EINE GITARRE ZU HAUSE,
DIE ER NICHT MEHR BRAUCHT? ICH
MÖCHTE GITARRE SPIELEN LERNEN,
ABER EIN NEUES INSTRUMENT IST
ZU TEUER. RUF MICH AN!
MICHAEL, TEL.: 03453-4X XXX XX**

D.

Oprac. aut. na podst.: [goethe.de](https://www.goethe.de) (PDF, 272 kB; dostęp: 22.08.2022).

- 1.1. Der Autor/Die Autorin braucht etwas fürs Spielen. –
- 1.2. Der Autor/Die Autorin sucht eine Person für Sport. –
- 1.3. Der Autor/Die Autorin kann auch samstags arbeiten. –
- 1.4. Der Autor/Die Autorin möchte etwas gratis bekommen. –
- 1.5. Der Autor/Die Autorin ist nicht in Deutschland geboren. –
- 1.6. Der Autor/Die Autorin möchte seine/ihre Muttersprache unterrichten. –

Zadanie 2. (4 pkt) Przeczytaj tekst. Uzupełnij luki w zdaniach 2.1.–2.4. zgodnie z treścią tekstu. Luki należy uzupełnić w języku niemieckim.

EIN HAUS WIE EIN TORTENSTÜCK

- Es liegt in Kiel.
- 4,50 Meter vorn und nur 80 Zentimeter schmal ist es hinten.
- Architekt Björn Siemens wohnt in dem Haus mit seiner Familie.
- Auf nur 29 Quadratmetern Grundfläche steht es.
- Das Haus ist mit sechs Etagen auch besonders hoch.
- Hier kommen so rund 100 Quadratmeter Wohnfläche zusammen!
- Unten liegen drei Schlafzimmer, dann kommen die Badezimmer und im fünften Stock kommt die Küche.
- Wo das Wohnhaus heute steht, war über 100 Jahre lang eine Baulücke.

Oprac. aut. na podst.: [n-tv.de](https://www.n-tv.de) (dostęp: 22.08.2022).

- 2.1. Der Architekt lebt zusammen.
 2.2. Das Haus befindet sich
 2.3. Die Familie wohnt auf
 2.4. Oben in dem Haus gibt es

Zadanie 3. (6 pkt) Przeczytaj dialog. Wybierz prawidłową odpowiedź, zakreślając literę A, B lub C.

Martha: Hi Ralf. Entschuldige. Es ist schon nach 23 Uhr, aber Tom feiert am Samstag seinen Geburtstag. Du bist zu ihm auch eingeladen, oder? Was schenken wir ihm denn?

Ralf: Martha, es ist schon wirklich spät. Ich habe keine Idee. Vielleicht etwas zum (3.1.) Er mag doch Bücher.

Martha: Hm, ich weiß nicht. Oder vielleicht eine Schokolade. Er (3.2.) Schokolade so gerne.

Ralf: Nein, Schokolade nicht, und ein Buch hat er auch schon von uns bekommen.

Martha: Na dann. Warte mal, er ist doch ein großer Teekenner. Wir können ihm vielleicht was im Internet (3.3.) Einen Tee aus China vielleicht? Das machen wir.

Ralf: Den Tee finde ich einfach fantastisch. Also, (3.4.) bestellen wir das Geschenk für Tom?

Martha: Ich kenne eine Website: tee.de. Auf dieser Website bekommt man viele Teesorten.

Ralf: Na dann, jetzt kann ich schon ruhig (3.5.) gehen.

Martha: Ok, vielen Dank und bis (3.6.)

Ralf: Ich danke dir auch.

Źródło: oprac. aut.

3.1. A. Essen	B. Lachen	C. Lesen
3.2. A. isst	B. kocht	C. liebt
3.3. A. bestellen	B. brauchen	C. bringen
3.4. A. was	B. wer	C. wo
3.5. A. einkaufen	B. schlafen	C. spazieren
3.6. A. heute	B. gestern	C. morgen

Zadanie 4. (4 pkt) Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery zdania. Wpisz w każdą lukę (4.1.–4.4.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–E). Uwaga: Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

Sonja (16 Jahre alt) hat ihren Rucksack seit einem Jahr. Sie findet ihn sehr schön. Früher mochte sie gern bunte Sachen. (4.1.) Vorher hatte sie einen kleineren Rucksack. (4.2.) Den braucht sie manchmal für ein Referat. Oft nimmt sie auch eine Tasche. Sie hat immer ihre Stifte und eine Flasche Wasser dabei. (4.3.) Sie braucht deshalb am Schulkiosk nichts einzukaufen. In ihrer Schultasche ist natürlich auch das Handy. (4.4.) Manchmal aber ruft sie in den Pausen ihre Mutter oder Freunde an.

Oprac. aut. na podst.: pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

- A. Sonja hat jeden Tag Englisch.
- B. Im Unterricht darf Sonja es nicht benutzen.
- C. Jetzt mag sie lieber einfarbige.
- D. Jetzt hat sie drin Platz für einen Laptop.
- E. An langen Schultagen nimmt sie auch etwas zu essen mit.

Wersja B

Zadanie 1. (6 pkt) Przeczytaj ogłoszenia. Do każdego ze zdań (1.1.–1.4.) dobierz jedno z ogłoszeń (wpisz A, B, C lub D).

Bücher

Ich habe zu Hause mehrere Bücher zum Deutschlernen.
Ich verkaufe oder tausche sie gegen andere – suche
dringend Physik- und Biologiebücher für die 10. Klasse.
Kontakt: Max Klasse 10b; Tel.: 01579-302 XXX XX.

A.

Schülerin sucht Partner/in

In zwei Monaten haben wir unsere Abiturprüfungen.
Wer möchte mit mir Deutsch trainieren? Wir können
zusammen für die mündliche Prüfung üben. Gemeinsam
macht es viel mehr Spaß. Interessiert?

martina@web.de

B.

Jobben!

Ich (M., 18) brauche Geld für meine Führerscheinprüfung.
Suche einen Job für den Sommer. Ich kann im Haushalt,
bei der Garten- oder Haustierpflege helfen. (Nur Montag
oder Donnerstag). Ruf mich an!
Jan: 0178-8XX 11 5X

C.

HUND GESUCHT!

WER HAT ZU HAUSE EINEN HUND,
DER TRAINING BRAUCHT? ICH HABE
ERFAHRUNG MIT HUNDEN. EINE STUNDE
20 EURO. NUR SAMSTAGS.

RUF MICH AN! MICHAEL, TEL.: 0324697989

D.

Oprac. aut. na podst.: goethe.de (PDF, 272 kB; dostęp: 22.08.2022).

- 1.1. Der Autor/Die Autorin möchte ein Tier trainieren. –
- 1.2. Der Autor/Die Autorin braucht eine Arbeit im Sommer. –
- 1.3. Der Autor/Die Autorin kann am Wochenende arbeiten. –
- 1.4. Der Autor/Die Autorin sucht eine Person zum Lernen im Team. –
- 1.5. Der Autor/Die Autorin bietet etwas zum Verkauf an. –
- 1.6. Der Autor/Die Autorin bereitet sich auf eine Schulprüfung vor. –

Zadanie 2. (4 pkt) Przeczytaj tekst. Uzupełnij luki w zdaniach 2.1.–2.4. zgodnie z treścią tekstu. Luki należy uzupełnić w języku niemieckim.

EIN HAUS WIE EIN TORTENSTÜCK

- Es liegt in Kiel.
- 4,50 Meter vorn und nur 80 Zentimeter schmal ist es hinten.
- Architekt Björn Siemsen wohnt in dem Haus mit seiner Familie.
- Auf nur 29 Quadratmetern Grundfläche steht es.
- Das Haus ist mit sechs Etagen auch besonders hoch.
- Hier kommen so rund 100 Quadratmeter Wohnfläche zusammen!
- Unten liegen drei Schlafzimmer, dann kommen die Badezimmer und im fünften Stock kommt die Küche.
- Wo das Wohnhaus heute steht, war über 100 Jahre lang eine Baulücke.

Oprac. aut. na podst.: n-tv.de (dostęp: 22.08.2022).

- 2.1. Björn Siemsen hat das Wohnhaus Deutschlands gebaut.
 2.2. Das Haus sieht wie aus.
 2.3. Von Beruf ist Björn Siemsen
 2.4. Das Haus hat nur eine

Zadanie 3. (6 pkt) Przeczytaj dialog. Wybierz prawidłową odpowiedź, zakreślając literę A, B lub C.

Sabine: Hi Tom. Max feiert am Samstag seinen Geburtstag. Du bist zu ihm auch eingeladen, oder? Was schenken wir ihm denn?

Tom: Ich habe keine Idee. Vielleicht etwas zum (3.1.) Er mag doch Schokolade.

Sabine: Hm, ich weiß nicht. Oder ein Buch einfach. Er (3.2.) Bücher so gerne.

Tom: Nein, Bücher und Schokolade hat er auch schon mal von uns bekommen.

Sabine: Na dann. Warte mal, er ist doch ein großer Teekenner. Wir können ihm vielleicht was im Internet (3.3.) Einen Tee aus China vielleicht? Das machen wir.

Tom: Den Tee finde ich einfach fantastisch. Also, (3.4.) bestellt das Geschenk für Max?

Sabine: Das mache ich gerne. Ich kenne eine Website: tee.de. Auf dieser Website bekommt man viele Teesorten.

Tom: Na dann, ich muss noch mit meinem Hund (3.5.) gehen. Es ist schon nach 21.00 Uhr.

Sabine: Ok, vielen Dank und bis (3.6.)

Tom: Ich danke dir auch.

Źródło: oprac. aut.

3.1. A. Essen	B. Lachen	C. Trinken
3.2. A. hört	B. lernt	C. liest
3.3. A. brauchen	B. kaufen	C. schenken
3.4. A. was	B. wer	C. wo
3.5. A. einkaufen	B. schlafen	C. spazieren
3.6. A. heute	B. gestern	C. morgen

Zadanie 4. (4 pkt) Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery zdania. Wpisz w każdą lukę (4.1.–4.4.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–E). Uwaga: Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

Mark (16 Jahre alt) ist seit diesem Sommer mit der Realschule fertig. (4.1.) Dort kann er Fachabitur oder Abitur machen. Mark hat immer zwei Wochen Schule und zwei Wochen Praktikum. (4.2.) Er hat seinen neuen Rucksack seit einem Monat. (4.3.) Für das Praktikum dagegen nimmt er eine Tasche. Er hat immer eine Flasche Wasser dabei. (4.4.) In seiner Tasche sind natürlich auch sein Schlüssel, das Handy und sein Geldbeutel. Die Hausaufgaben schreibt Mark in seinem Laptop. Die Schülerinnen und Schüler in seiner Klasse dürfen auch auf ihren Tablets mitschreiben.

Oprac. aut. na podst.: pasch-net.de (dostęp: 22.08.2022).

- A. Hefte findet Mark nicht so praktisch.
- B. Er geht jetzt auf die Fachoberschule.
- C. Er nimmt immer auch etwas zu essen mit.
- D. Für die Schule braucht er einen Rucksack
- E. Den hat er zu seinem Geburtstag bekommen.

Klucz odpowiedzi

Wersja A

Zadanie 1

1.1. – D; 1.2. – C; 1.3. – B; 1.4. – D; 1.5. – A; 1.6. – A.

Zadanie 2

- 2.1. Der Architekt lebt **mit seiner Familie** zusammen.
- 2.2. Das Haus befindet sich **in Kiel**.
- 2.3. Die Familie wohnt auf **100 Quadratmetern / 100 Quadratmeter Wohnfläche**.
- 2.4. Oben in dem Haus gibt es **eine Küche**.

Zadanie 3

3.1. – C; 3.2. – A; 3.3. – A; 3.4. – C; 3.5. – B; 3.6. – C.

Zadanie 4

4.1. – C; 4.2. – D; 4.3. – E; 4.4. – B.

Wersja B

Zadanie 1

1.1. – D; 1.2. – C; 1.3. – D; 1.4. – B; 1.5. – A; 1.6. – B.

Zadanie 2

- 2.1. Björn Siemsen hat das **schmalste** Wohnhaus Deutschlands gebaut.
- 2.2. Das Haus sieht wie **ein Tortenstück** aus.
- 2.3. Von Beruf ist Björn Siemsen **Architekt**.
- 2.4. Das Haus hat nur **eine Küche**.

Zadanie 3

3.1. – A; 3.2. – C; 3.3. – B; 3.4. – B; 3.5. – C; 3.6. – C.

Zadanie 4

4.1. – B; 4.2. – D; 4.3. – E; 4.4. – C.

Komentarz metodyczny

Ocena częściowa z testu powinna być wystawiona zgodnie z zasadami określonymi w wewnątrzszkolnym systemie oceniania. Wynik testu należy zinterpretować dla każdego ucznia, wykorzystując do tego kartotekę testu, pokazując stopień opanowania danej umiejętności określonej w podstawie programowej. Dostosowanie testu dla potrzeb uczniów niedowidzących lub słabowidzących powinno polegać na powiększeniu czcionki (czcionka Arial 16 lub 18).

**Kartoteka testów badających przyrost wiedzy i umiejętności – wersja A
i wersja B (poziom opanowania wiedzy zgodny z taksonomią B. Niemierki)**

Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.2)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.2)
1 (6 pkt)	zrozumienie wiadomości (B)	I. 4) praca (praca dorywcza) I. 5) życie prywatne (formy spędzania czasu wolnego)	III. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (ogłoszenia): 1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu; 4) znajduje w tekście określone informacje. VIII. Uczeń przetwarza tekst pisemnie: 2) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w tym języku obcym. XIII. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów)
2 (4 pkt)	stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych (C)	I. 2. miejsce zamieszkania (dom i jego okolica, pomieszczenia)	III. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (artykuły): 4) znajduje w tekście określone informacje. VIII. Uczeń przetwarza prosty tekst ustnie lub pisemnie: 2) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w tym języku obcym. XIII. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne (zastępowanie innym wyrazem)

Nr zadania (liczba pkt)	Poziom	Treści nauczania / cele szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.2)	Wymagania / umiejętności szczegółowe (podstawa programowa – wariant III.2)
3 (6 pkt)	stosowanie wiadomości (B)	I. 5) życie prywatne (znajomi i przyjaciele, święta i uroczystości) I. 7) zakupy i usługi (rodzaje sklepów, towary, kupowanie)	I. Uczeń posługuje się prostym zasobem środków językowych (w szczególności leksykalnych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów określonych w kolumnie <i>Zakres tematyczny</i>
4 (4 pkt)	stosowanie wiadomości (B)	I. 2) edukacja (przedmioty nauczania, przybory szkolne)	III. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (teksty narracyjne): 1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu

ROZDZIAŁ III

Arkusze samooceny i oceny koleżeńskiej

3.1. Samoocena uczniowska

Jednym z istotnych zadań kształcenia w szkole ponadpodstawowej jest wdrażanie ucznia do samooceny. To zadanie szkoły opiera się na indywidualnym doświadczeniu ucznia i jego wzajemnych interakcjach z otoczeniem. Samoocena silnie wiąże się z osiągnięciami, przez pryzmat których uczeń ocenia własne zdolności oraz poziom kompetencji. Przedstawiony arkusz samooceny uczniowskiej dotyczy umiejętności uczestnictwa w dyskusji i jest przeznaczony dla uczniów klas II, realizujących wariant III.1.R. (kontynuacja 1. języka obcego nowożytnego ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie rozszerzonym) podstawy programowej. Jest uzupełnieniem scenariusza lekcji *Najlepsza szkoła w Niemczech* (PDF, 964 kB; dostęp: 22.08.2022) do programu nauczania *Kompetentni w języku niemieckim* (Otręba, Kober, Adamczyk 2019). Autorzy scenariusza proponują podczas lekcji dyskusję między zwolennikami i przeciwnikami nowej koncepcji szkoły, zakładając użycie przez uczniów typowych dla tej metody pracy zwrotów (słownictwa specjalistycznego). Arkusz obejmuje ocenę całościową z opisanymi kryteriami sukcesu (od: ++ do: --) i służy porównaniu poziomu w okresie jednego roku szkolnego.

Arkusze oceny umiejętności prowadzenia debaty

Drogi Uczniu, otrzymujesz arkusz oceny umiejętności prowadzenia debaty. Oceny dokonaj dwukrotnie (na początku nauki w klasie II i na początku nauki w klasie III).

Objaśnienia:

+ + – radzę sobie z tym bardzo dobrze; + – radzę sobie z tym dobrze; – – raczej nie radzę sobie z tym; - - – zdecydowanie nie radzę sobie z tym.

Potrafię		na początku nauki w klasie II + + / + / - / - -	na początku nauki w klasie III + + / + / - / - -
1	aktywnie uczestniczyć w dyskusji		
2	wyciągnąć z tekstu usłyszanego argumenty do dyskusji		
3	wyciągnąć z tekstu przeczytanego argumenty do dyskusji		
4	przedstawić argumenty przemawiające za moim punktem widzenia		
5	zrozumieć wypowiedzi innych uczestników dyskusji		
6	reagować na wypowiedzi innych uczestników dyskusji		
7	poprawnie używać słownictwa związanego z dyskusją		

Potrafię		na początku nauki w klasie II + + / + / - / - -	na początku nauki w klasie III + + / + / - / - -
8	życzliwie wyrazić krytyczne zdanie w stosunku do innych uczniów		
9	przyjmować krytykę ze strony innych uczniów		

Oprac. własne na podst.: Qualitäts- und UnterstützungsAgentur – Landesinstitut für Schule, *Netzwerk Fachliche Unterrichtsentwicklung: Französisch. Modul: »La mode à l'école: L'uniforme scolaire – une alternative?«* (F 6/4. Lernjahr). *Didaktischer Kommentar*, schulentwicklung.nrw.de (dostęp: 10.09.2021).

Komentarz metodyczny do pracy z arkuszem samooceny

Warto na etapie wdrażania w samoocenę uczniowską wprowadzić uczniów w proces. Proponuje się, aby uczniowie:

- zapoznali się z opisem umiejętności i z nauczycielem wyjaśnili niejasne elementy;
- sformułowali w grupach dla każdego elementu konkretną sytuację, w której można pokazać przejaw (spełnienie) danego aspektu; na tej podstawie opis zostaje skonkretyzowany.

Uczniowie po wypełnieniu arkusza analizują wyniki. Interpretacja wyników obejmuje następujące kwestie:

- Moje mocne strony: ...
- Nad tym muszę jeszcze popracować: ...
- Zrobię to w ten sposób: ...
- Pomoże mi w tym: ...

W ten sposób uczeń wyznacza sobie cel, który powinien zrealizować, aby osiągnąć postęp w rozwijaniu badanej umiejętności. W realizacji celu może uczniowi posłużyć metoda odpowiedzi na pięć istotnych pytań (5Q):

- Czego mogę robić **więcej**, aby osiągnąć ten cel?
- Czego mogę robić **mniej**, aby osiągnąć ten cel?
- Co mogę robić **inaczej**, aby osiągnąć ten cel?
- Co mogę **przestać** robić, aby osiągnąć ten cel?
- Co mogę **zacząć** robić, aby osiągnąć ten cel?

3.2. Ocena koleżeńska

Ocena koleżeńska, podobnie jak samoocena uczniowska, wpisuje się w strategię oceniania kształtującego. Jej celem nie jest „wchodzenie” ucznia w rolę nauczyciela, lecz doskonalenie umiejętności przekazywania innym uczniom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia realizacji określonego zadania. W scenariuszu lekcji *Niemiecki? Tak, chcę! Deutsch? Ja, ich will!* (realizacja w grupie uczniów klas I, wariant III.1.P. (kontynuacja I. języka obcego nowożytnego ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie podstawowym) autorzy w części podsumowującej lekcję proponują uczniom pracę w parach w formie rozmowy dotyczącej motywacji uczniów do nauki (por. Kober i Otręba 2022). Ten fakt sprzyja

przekazywaniu przez uczniów wzajemnych informacji zwrotnych. Nauczyciel na lekcji poprzedzającej rozdaje jako zadanie domowe arkusz oceny koleżeńskiej i prosi o jego wypełnienie. Arkusz zawiera wskazania, które dotyczą możliwych do obserwacji na lekcji języka niemieckiego działań lub ewentualnie postaw uczniów.

Arkusz oceny koleżeńskiej

Na lekcji	tak	częściowo	nie wiem	nie	uzasadnienie oceny
wykazujesz zainteresowanie tematyką					
korzystasz z okazji do mówienia w języku niemieckim					
aktywnie uczestniczysz w pracy w parach					
organizujesz pracę grupową					
aktywnie uczestniczysz w pracy grupowej					
wspierasz innych uczniów w nauce języka					
bierzesz udział w dodatkowych zadaniach zleczanych przez nauczyciela					
prezentujesz materiały dodatkowe					
życzliwie wyrażasz krytyczne zdanie w stosunku do innych uczniów					
potrafisz przyjąć krytykę ze strony innych uczniów					

Komentarz metodyczny do pracy z arkuszem oceny koleżeńskiej

Lekcja, na której uczniowie będą przekazywać sobie wzajemnie informację zwrotną, powinna być zorganizowana w ten sposób, aby uczniowie mieli możliwość dokonania tego także w formie ustnej jako uzupełnienie przedstawionego arkusza. Taka interpretacja wyników wspiera uzyskiwanie wysokiej jakości przekazywanych informacji zwrotnych. Przykładem techniki, która pozwala na ustne przekazanie informacji zwrotnej, jest FUKO (F – informacja o faktach, opis konkretnej sytuacji; U – ustosunkowanie się do tej sytuacji przez wyrażenie swojej opinii, odczuć, emocji; K – konsekwencje będące skutkiem tej sytuacji; O – sformułowanie konkretnego oczekiwania w stosunku do nadawcy informacji zwrotnej). Podczas każdej oceny koleżeńskiej nauczyciel powinien podkreślać i uświadamiać uczniom, że muszą koncentrować się wyłącznie na pracy kolegi, a nie na osobie ocenianego, aby rzetelnie wykonać swoje zadanie.

ROZDZIAŁ IV

Arkusze formatywnej i sumatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych

Ewaluacja formatywna (kształtująca) jest ciągłym procesem. Proces ten realizowany jest w tym samym czasie, w którym realizowany jest program podlegający ewaluacji (w tym przypadku program nauczania). Badacz w tym przypadku zainteresowany jest procesem wdrażania programu, skupiając swoją uwagę na celach programowych kształcenia, treściach programowych, działaniach nauczyciela, formach i metodach pracy stosowanych w trakcie realizacji programu. Innym celem podporządkowana jest ewaluacja sumatywna (konkluzywna). Uwaga badacza skupia się na efekcie końcowym, który wynika z wdrażania danego programu. Istotne w takim badaniu są zmiany, jakie zaszły w wiedzy, umiejętnościach i postawach uczniów. W materiale przedstawione zostały dwa arkusze ewaluacji metod.

4.1. Arkusz formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych

Poniższy arkusz służy do oceny skuteczności pracy na zajęciach metodą odwróconej lekcji zaprezentowanej w poradniku metodycznym (por. Otręba i Kober 2022). Narzędzie przeznaczone jest dla nauczyciela. Celem badania jest ocena poziomu wykształcenia kompetencji kluczowej w zakresie rozumienia i tworzenia informacji oraz umiejętności krytycznego myślenia. Kryterium ewaluacyjnym jest w tym przypadku skuteczność metody w rozwijaniu różnych kompetencji kluczowych.

Objaśnienia: N – poziom niski, Ś – poziom średni, W – poziom wysoki.

Arkusz formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych

Lp.	Wskaźnik	N	Ś	W	Przykład
1	Realizacja ogólnego celu lekcji				
2	Realizacja szczegółowych celów lekcji				
3	Zaspokojenie potrzeb wszystkich uczniów				
4	Zaangażowanie uczniów w pracę na lekcji				
5	Różnorodność materiałów przygotowanych przez uczniów				
6	Wykorzystywanie różnorodnych źródeł informacji				
7	Rzetelność materiałów przygotowanych przez uczniów				
8	Aktualność materiałów przygotowanych przez uczniów				
9	Różnorodne techniki organizacji materiałów				
10	Zachęcanie do wyrażania własnych opinii podczas lekcji				
11	Zachęta do kreatywnego myślenia				
12	Zachęta do poszukiwania odpowiedzi na pytania				
13	Zachęta do wymyślania rozwiązań				
14	Udzielanie uczniom wsparcia				

Lp.	Wskaźnik	N	Ś	W	Przykład
15	Motywowanie do interakcji z nauczycielem				
16	Motywowanie do interakcji z uczniami				
17	Inne (jakie) ...				

Komentarz metodyczny do pracy z arkuszem formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych

Arkusz można stosować po kilku lekcjach prowadzonych metodą odwróconej klasy, dzięki czemu wynik uzyskany w badaniu będzie rzetelny. Rekomenduje się, aby przygotować arkusz dla każdej z klas, w których prowadzone są lekcje tą metodą. Wynik ilościowy będzie w tym przypadku sumą zakreśleń na każdym poziomie spełnienia kryterium sukcesu. Należy ten wynik interpretować w kontekście podawanych przez nauczyciela przykładów w ostatniej kolumnie oraz charakterystyki klasy, uwzględniającej takie czynniki jak samodzielność uczniów, motywacja klasy do nauki języka niemieckiego itp. W ten sposób analiza wyników staje się trafna, ponieważ oprócz metod ilościowych uwzględnia także czynniki jakościowe.

4.2. Arkusz sumatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych

Poniższy arkusz związany jest z rozwijaniem u uczniów kompetencji w zakresie wielojęzyczności. Służy ocenie postępów ucznia w zakresie stawania się kompetentnym nadawcą i odbiorcą przekazu. Kryterium ewaluacyjnym jest w tym przypadku efektywność działań nauczyciela ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów kompetencji w zakresie wielojęzyczności (wskaźniki opracowano na podstawie: Kukła 2019: 111).

Ankieta: Uczeń jako kompetentny nadawca i odbiorca przekazu

Drogi Uczniu, Droga Uczennico!

Zapraszam Cię do refleksji nad Twoją kompetencją językową.

- 1) Przeczytaj uważnie opisy wiedzy, umiejętności i postaw, które składają się na kompetentnego nadawcę i odbiorcę przekazu. Oceń według skali stopień opanowania każdego z wymienionych w tabeli wskaźników na początku nauki w szkole, tej samej oceny dokonaj w drugiej części ankiety.

Skala: 1 – zupełnie nie tak, jak ja; 2 – raczej nie tak, jak ja; 3 – trochę tak, jak ja; 4 – zupełnie tak, jak ja.

- 2) Przyjrzyj się wynikom. W ostatniej kolumnie zaznacz ↑, jeśli nastąpił postęp, ↓ – jeśli dostrzegasz regres, a ↔ – jeśli dany wskaźnik pozostał na tym samym poziomie co na początku nauki.
- 3) Uzupełnij puste pola w dolnej części tabeli, dzieląc się swoimi refleksjami o wynikach tego badania.

Dziękuję za poświęcenie czasu na wypełnienie arkusza ankiety.

Wskaźniki	Na początku nauki w tej szkole 1 – 2 – 3 – 4	Na końcu nauki w tej szkole 1 – 2 – 3 – 4	Uwagi ↑, ↓, ↔
Moje wypowiedzi są poprawne gramatycznie i stylistycznie			
Wypowiadam się jasno i zwięźle			
Moje wypowiedzi są logiczne			
Przekazuję tyle informacji, ile potrzeba			
Zdaję sobie sprawę z tego, o czym mówię			
Wiem, co chcę przekazać drugiej osobie			
Reaguję podczas rozmowy na odczucia drugiej strony			
Podczas rozmowy zwracam uwagę na stan psychiczny i kondycję emocjonalną rozmówcy			
Dobieram tempo wypowiedzi i ton głosu do sytuacji			
Dobieram tempo wypowiedzi i ton głosu do rozmówcy			
Przekazuję komunikaty w sposób swobodny			
Przekazuję komunikaty w sposób spokojny			
Koncentruję się na tym, co ktoś pragnie mi przekazać			
Nie utrudniam rozmówcy przekazywania komunikatu			
Podczas rozmowy wyrażam własną opinię / własne zdanie			
Podczas rozmowy buduję klimat bezpieczeństwa i wzajemnego zaufania			
Podczas rozmowy otwieram się na drugą osobę			
Podczas rozmowy wykazuję szczerą chęć zrozumienia rozmówcy / jego punktu widzenia			

Komentarz metodyczny do pracy z arkuszem sumatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych

Zaprezentowany arkusz ma charakter uniwersalny, można go stosować w przypadku wszystkich grup uczniów. Zaletą narzędzia jest możliwość dokonania analizy ilościowej zebranych wyników (liczba wskazań 1, 2, 3, 4), jak również uczeń jest w stanie określić postęp w rozwijaniu badanej kompetencji (różnice wynikające z porównania w badanym okresie czasu). Analiza może być także wsparta dodatkowymi pytaniami, mającymi charakter otwartych stwierdzeń, np.: „W osiągnięciu największego postępu w (...) pomógł mi najbardziej...”, „W uzyskaniu satysfakcjonującego postępu w (...) przeszkodził mi najbardziej...”. Warto także sformułować pytania mające charakter opinii uczniowskich odnoszących się do działań nauczycielskich, np.: „Jakiej rady udzieliłbyś/udzieliłabyś nauczycielowi, aby pracując z innymi grupami uczniów, efektywnie pomagał im w rozwijaniu ich kompetencji językowej?”.

ROZDZIAŁ V

Przykłady dobrych praktyk planowania ewaluacji kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych

Szczególną uwagę w programach nauczania języka niemieckiego oraz poradniku metodycznym poświęca się metodzie projektu. Metoda ta rekomendowana jest przez autorów jako sposób na rozwijanie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych. Jej zastosowanie znalazło swoje odzwierciedlenie w przygotowanych scenariuszach interdyscyplinarnych projektów edukacyjnych (autorka: Monika Janicka)

Projekt 1: Das Klima der Erde / Klimat Ziemi

Projekt przeznaczony jest dla uczniów liceum ogólnokształcącego/technikum, niezależnie od realizowanego wariantu podstawy programowej. Poniższe narzędzie służy ocenie poziomu rozwoju kompetencji w zakresie rozumienia i tworzenia informacji. W przypadku realizowanego projektu autorka zakłada, że rozwijanie tej kompetencji służyć będzie skutecznemu komunikowaniu się i porozumiewaniu się z innymi osobami we właściwy i kreatywny sposób. Kryterium badawczym jest tu skuteczność działań nauczycieli w rozwijaniu u uczniów kompetencji w zakresie rozumienia i tworzenia informacji. Zaprezentowany poniżej arkusz (oprac. własne na podst.: Winiarek 2019: 11) jest narzędziem przeznaczonym dla nauczyciela i służy obserwacji indywidualnej ucznia.

Ocena poziomu rozwoju kompetencji w zakresie rozumienia i tworzenia informacji

Imię i nazwisko ucznia:

Umiejętność	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 4
gromadzenie informacji	gromadzi pojedyncze informacje z jednego źródła (podanego przez nauczyciela)	gromadzi kilka informacji spośród podanych przez nauczyciela źródeł	gromadzi informacje znalezione samodzielnie w jednym źródle	gromadzi informacje znalezione samodzielnie w kilku źródłach
przetwarzanie informacji	przycząca pojedynczą informację	przycząca kilka informacji (z podręcznika lub podanych przez nauczyciela źródeł)	przycząca informacje znalezione samodzielnie	tworzy nową informację
interpretacja danych	przedstawia jednostronną argumentację	przedstawia wielostronną argumentację	wskazuje na związki przyczynowo-skutkowe między danymi (fakty/opinie itp.)	proponuje nowe rozwiązania na podstawie zebranych danych (faktów/opinii itp.)

Umiejętność	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 4
kwestionowanie własnych założeń	potwierdza fakty i zdarzenia zawarte w materiale źródłowym	wskazuje na różne strony danego zagadnienia	dostrzega wzajemny wpływ na siebie różnych faktów, zdarzeń	krytycznie ocenia źródła danych
podejmowanie decyzji na podstawie dostępnej wiedzy	wykorzystuje wiedzę książkową do podjęcia decyzji	łączy różne źródła wiedzy do podjęcia decyzji	zmienia swoje decyzje pod wpływem racjonalnych przesłanek zawartych w źródle książkowym	zmienia swoje decyzje pod wpływem racjonalnych przesłanek zawartych w różnych źródłach wiedzy
przekazywanie swoich wniosków innym w jasny sposób	komunikuje wnioski, kierując poprawne komunikaty	komunikuje wnioski, wykorzystując zasady poprawnej komunikacji	komunikuje wnioski, wykorzystując różne metody komunikacji	komunikuje wnioski, elastycznie dopasowując język, zasady i metody komunikacji do potrzeb odbiorcy

Komentarz metodyczny do pracy z narzędziem

Narzędzie można stosować w sytuacjach, kiedy nauczyciel będzie chciał uzyskać odpowiedź na następujące pytania badawcze:

- Jaki jest poziom rozwoju kompetencji w zakresie rozumienia i tworzenia informacji?
- Jak liczna grupa uczniów poczyniła postęp w zakresie nabywania poszczególnych umiejętności?
- Które umiejętności uczniów w zakresie kompetencji rozumienia i tworzenia informacji są najbardziej rozwinięte? Dlaczego?
- Jakie działania projektowe sprzyjały/przeszkadzały w rozwijaniu kompetencji w zakresie rozumienia i tworzenia informacji?

Wyniki (zarówno ilościowe – dotyczące poziomu rozwoju kompetencji w zakresie rozumienia i tworzenia informacji i umiejętności krytycznego myślenia, jak i jakościowe – związane z czynnikami sprzyjającymi i/lub hamującymi rozwijanie badanej kompetencji i umiejętności) pozyskane w badaniu można wykorzystać w procesie planowania kolejnych projektów edukacyjnych.

Projekt 2: Es lohnt sich, dieses Buch zu lesen! / Warto przeczytać tę książkę!

Projekt nie jest przypisany do konkretnej klasy liceum ogólnokształcącego/technikum. Może być realizowany przez uczniów uczących się języka niemieckiego jako pierwszego lub jako drugiego. Głównym celem projektu jest rozwijanie zainteresowań literackich uczniów, kształtowanie umiejętności tworzenia logicznych, spójnych wypowiedzi

oraz rozwijanie kompetencji językowych w zakresie języka niemieckiego. Realizacja projektu zakłada rozwijanie kompetencji cyfrowych, a w szczególności: krytycznego i odpowiedzialnego korzystania z technologii cyfrowych i interesowania się nimi w związku z procesem uczenia się, pracą i udziałem w społeczeństwie; krytycznego podejścia do informacji i danych oraz mediów społecznościowych; komunikowania się i współpracy. Poniższy arkusz ewaluacji kompetencji cyfrowych jest narzędziem przeznaczonym dla ucznia. Kryterium badawczym w tym przypadku jest efektywność działań nauczyciela w rozwijaniu u uczniów badanej kompetencji.

Arkusz ewaluacji kompetencji cyfrowych

Udział w projekcie pozwolił mi na:	Tak	Częściowo	Nie wiem	Nie
Poziom A				
lepsze poznanie funkcjonowania różnych cyfrowych kanałów komunikacji				
lepsze rozumienie tego, w jaki sposób korzystać z kilku narzędzi komunikacji				
uświadomienie sobie podstawowych zasad komunikowania się za pomocą środków cyfrowych				
uświadomienie sobie tego, w jaki sposób korzystać z technologii do celów współpracy z innymi				
Poziom B				
poznanie i wypróbowanie nowych sposobów komunikacji z innymi				
poznanie narzędzi do udostępniania innym plików i treści oraz regularne ich stosowanie				
regularne i jak najczęstsze korzystanie z narzędzi współpracy oraz dostrzeganie ich możliwości w odpowiedzi na pojawiające się potrzeby				
poznanie zasad netykiety				
Poziom C				
poznanie i wykorzystywanie szerokiego wachlarza narzędzi i urządzeń do komunikacji				
poznanie narzędzi i urządzeń do komunikacji i wypróbowanie ich działania odpowiednio do potrzeb i celów projektu				
poznanie szerokiej gamy urządzeń i narzędzi wymiany informacji oraz ustalanie, które z tych narzędzi i urządzeń najlepiej pasują do różnych potrzeb i celów				
udział w aktywności obywatelskiej w świecie cyfrowym				
zrozumienie różnic kulturowych				

Komentarz metodyczny do pracy z narzędziem

Do opracowania narzędzia wykorzystano różne wskaźniki, grupując je w poziomy A, B oraz C rozwoju kompetencji cyfrowych (oprac. własne na podst.: Załącznik III: *Wskaźniki rozwoju kompetencji cyfrowych*, dostęp: 31.08.2022). Rekomenduje się przygotowanie kwestionariusza badania przez nauczyciela w formule online, wykorzystując dostępne narzędzia do tworzenia ankiet (np. Formularze Google). Zaletą takiego rozwiązania będzie możliwość dokonania analizy ilościowej zebranych wyników (liczba wskazań w każdym kryterium) oraz określenie poziomu przyrostu badanej kompetencji (przez wyznaczenie odpowiednio poziomu A, B bądź C całej grupy). Nauczyciel może także przekazać uczniom informacje o interpretacji jakościowej uzyskanego wyniku indywidualnego (odwołując się do poziomów rozwoju kompetencji cyfrowych).

Projekt 3: Musik verbindet / Muzyka łączy

Projekt nie jest przypisany do konkretnej klasy liceum ogólnokształcącego/technikum. Może być realizowany przez uczniów uczących się języka niemieckiego jako pierwszego lub jako drugiego. Głównym celem projektu jest rozwijanie zainteresowań muzycznych uczniów, poszerzanie wiedzy o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności posługujących się językiem niemieckim, kształtowanie umiejętności tworzenia logicznych i spójnych wypowiedzi oraz rozwijanie kompetencji językowych w zakresie języka niemieckiego. W projekcie zakłada się kształcenie kompetencji w zakresie wielojęzyczności. Prezentowane narzędzie jest przeznaczone dla nauczyciela (wskaźniki opracowano na podst.: Róg 2017:10) i służy do określenia stopnia kształtowania kompetencji wielojęzyczności, w szczególności przez realizację podejścia interkulturowego.

Określenie stopnia kształtowania kompetencji wielojęzyczności

Skala: 1 – w bardzo małym; 2 – w małym; 3 – w średnim; 4 – w dużym, 5 – w bardzo dużym.

W jakim stopniu:	Przed projektem 1 – 2 – 3 – 4 – 5	Po projekcie 1 – 2 – 3 – 4 – 5	Uwagi ↑, ↓, ↔
zaplanowane na zajęciach zadania pomogły uczniom spojrzeć na kulturę niemiecką oczami innej kultury?			
planowałeś/planowałaś na zajęciach miejsce na informacje dotyczące tego, jak kultura niemiecka postrzegana jest przez obcokrajowców uczących się języka niemieckiego?			
zwracałeś/zwracałaś uwagę na sytuacje, w których pojawiają się stereotypy i uprzedzenia na tle kulturowym?			
wykorzystywałeś/wykorzystywałaś stereotypy i uprzedzenia do dyskusji z uczniami: skąd te stereotypy się biorą i czy są uzasadnione?			

W jakim stopniu:	Przed projektem 1 – 2 – 3 – 4 – 5	Po projekcie 1 – 2 – 3 – 4 – 5	Uwagi ↑, ↓, ↔
uczniowie pracowali w różnych konfiguracjach, ucząc się komunikować z wieloma rozmówcami?			
stawiałeś/stawiałaś uczniom pytania zmuszające ich do refleksji nad tym, skąd biorą się ich przekonania?			
dążyłeś/dążyłaś do tego, żeby wraz z uczniami używać wyłącznie języka docelowego?			
odwoływałeś/odwoływałaś się do doświadczeń interkulturowych uczniów?			
dzieliłeś/dzieliłaś się z uczniami własnymi doświadczeniami kontaktów na styku kultur?			

Komentarz metodyczny do pracy z narzędziem

Zaletą narzędzia jest możliwość dokonania analizy ilościowej zebranych wyników (liczba wskazań 1, 2, 3, 4, 5). Nauczyciel jest w stanie określić postępowanie w rozwijaniu badanej kompetencji u uczniów (różnice wynikające z porównania w badanym okresie). Narzędzie może być także przygotowane w wersji dla uczniów. Analiza wyników w obu badaniach (nauczyciel, uczeń) pozwoli na bardziej rzetelną ocenę stopnia rozwijania kompetencji wielojęzyczności.

ROZDZIAŁ VI

Arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych (uczeń, nauczyciel)

Jedną z kompetencji rozwijanych na lekcjach języka niemieckiego w liceum ogólnokształcącym i technikum jest kompetencja w zakresie umiejętności uczenia się. Zaprezentowane w materiale arkusze ewaluacji dostarczą informacji o poziomie rozwijania kompetencji w zakresie umiejętności uczenia się na podstawie następujących kryteriów:

- **efektywność** podejmowanych przez nauczyciela działań w zakresie kształcenia kompetencji uczenia się;
- **adekwatność** form i metod pracy zgodnie z potrzebami uczniów;
- **powszechność** działań nauczycielskich w rozwijaniu kompetencji uczenia się uczniów.

Komentarz metodyczny do pracy z narzędziem

Zaprezentowane narzędzie pozwala na kompleksową ocenę rozwijania kompetencji kluczowej w zakresie umiejętności uczenia się. Pozwala na dokonanie analizy ilościowej (np. zliczając i sumując kolejne wystąpienia poszczególnych liter od A do E), porównanie różnic w ocenach między uczniem a nauczycielem (np. w zakresie wskaźnika: korzystanie z różnorodnych źródeł informacji uczeń wystawił ocenę B, a nauczyciel D), porównanie zarówno pojedynczych uczniów, jak i grupy uczniów. Każdorazowo porównaniu ilościowemu powinna towarzyszyć analiza jakościowa, która umożliwi udzielenie odpowiedzi na wiele pytań na temat rozwijania badanej kompetencji kluczowej, w tym formułowanie rekomendacji na przyszłość. Interdyscyplinarną metodą analizy zebranych danych jest SWOT (od ang. *strengths, weaknesses, opportunities, threats*), który pozwala na spojrzenie na rozwijanie kompetencji z dwóch perspektyw: wewnętrznej (nasza klasa: nasze silne i słabe strony) i zewnętrznej (nasze otoczenie: szanse i zagrożenia). Przykładowa analiza zebranych danych wyglądałaby następująco:

Mocna strona

- Prawie wszyscy uczniowie wykorzystują różnorodne źródła informacji.
- Większość uczniów dzieli się chętnie z innymi nabytą wiedzą i umiejętnościami.

Słaba strona

- Tylko niektórzy uczniowie potrafią formułować wnioski i uzasadniać własne stanowisko.
- Prawie żaden z uczniów nie poszukuje wsparcia i pomocy w nauce, gdy tego potrzebuje.

Szansa

- Wysoki stopień motywacji uczniów do korzystania z różnorodnych źródeł informacji.
- W szkole realizuje się wiele projektów edukacyjnych.

Zagrożenie

- Szkoła tworzy mało sytuacji, które służą rozwijaniu partycypacji uczniowskiej.
- W szkole nie istnieje system samopomocy uczniowskiej.

Rekomendacje, które można sformułować na podstawie analizy SWOT:

- należy stwarzać na lekcjach języka niemieckiego sytuacje, w których uczniowie będą mogli partycypować w aranżacji szkolnej,
- należy zadbać o to, aby na lekcjach częściej uczniowie o wyższych kompetencjach językowych mieli szansę pracować z uczniami o niższym poziomie kompetencji językowych.

Arkusze ewaluacji (dla ucznia i nauczyciela) kompetencji kluczowej w zakresie umiejętności uczenia się

Arkusz ewaluacji – uczeń

Oceń poziom opanowania przez siebie kompetencji kluczowej w zakresie umiejętności uczenia się, stawiając obok każdego wskaźnika literę A–E.

Skala: A – to mnie bardzo dotyczy, B – to mnie dotyczy, C – to mnie dotyczy częściowo, D – to mnie mało dotyczy, E – to mnie nie dotyczy.

- Wiem, w jaki sposób rozpoznać moje potrzeby w zakresie uczenia się. –
- Wiem, w jaki sposób dokonać selekcji informacji z różnych źródeł. –
- Wiem, w jaki sposób zorganizować uczenie się w grupie. –
- Znam znaczenie i sposoby dokonywania samooceny i oceny koleżeńskiej. –
- Znam różne techniki i metody pracy zgodne z moim stylem uczenia się. –
- Wykorzystuję moje mocne strony, informację zwrotną i wcześniejsze doświadczenia w procesie uczenia się. –
- Formułuję wnioski i uzasadniam własne stanowisko. –
- Korzystam z różnorodnych źródeł informacji. –
- Wyznaczam sobie indywidualne cele uczenia się i realizuję je. –
- Wykorzystuję swoje indywidualne strategie efektywnego uczenia się. –
- Planuję i wykorzystuję czas na uczenie się. –
- Uczę się samodzielnie, cechuje mnie samodyscyplina. –
- Uczę się w parze lub w grupie. –
- Przejmuję odpowiedzialności za własną naukę. –
- Doceniam wartość uczenia się we współpracy i chętnie podejmuję pracę zespołową. –
- Wierzę we własne możliwości w osiągnięciu sukcesu w uczeniu się. –
- Dzielę się chętnie z innymi nabytą wiedzą i umiejętnościami. –
- Jestem aktywnym uczestnikiem w procesie uczenia się. –
- Wykorzystuję wiedzę i umiejętności zdobyte w szkole w różnorodnych sytuacjach życiowych. –
- Świadomie rozwijam w szkole swoje zainteresowania. –
- Świadomie rozwijam poza szkołą zainteresowania. –
- Poszukuję wsparcia i pomocy w nauce, gdy tego potrzebuję. –
- Korzystam w szkole z możliwości rozwijania swoich zainteresowań związanych z przyszłym zawodem. –
- Korzystam poza szkołą z możliwości rozwijania swoich zainteresowań związanych z przyszłym zawodem. –

Arkusz ewaluacji – nauczyciel

Proszę ocenić poziom opanowania przez uczniów kompetencji kluczowej w zakresie umiejętności uczenia się, stawiając obok każdego wskaźnika literę A–E.

Skala: A – to bardzo dotyczy moich uczniów, B – to dotyczy moich uczniów, C – to dotyczy częściowo moich uczniów, D – to mało dotyczy moich uczniów, E – to nie dotyczy moich uczniów.

Uczeń:

- wie, w jaki sposób rozpoznać swoje potrzeby w zakresie uczenia się. –
- wie, jak dokonać selekcji informacji z różnych źródeł. –
- wie, w jaki sposób zorganizować uczenie się w grupie. –
- zna znaczenie i sposoby dokonywania samooceny i oceny koleżeńskiej. –
- zna różne techniki i metody pracy zgodne z jego stylem uczenia się. –
- wykorzystuje swoje mocne strony, informację zwrotną i wcześniejsze doświadczenia w procesie uczenia się. –
- formułuje wnioski i uzasadnia własne stanowisko. –
- korzysta z różnorodnych źródeł informacji. –
- wyznacza sobie indywidualne cele uczenia się i je realizuje. –
- wykorzystuje swoje indywidualne strategie efektywnego uczenia się. –
- planuje i wykorzystuje czas na uczenie się. –
- uczy się samodzielnie, cechuje go samodyscyplina. –
- uczy się w parze lub w grupie. –
- przejmuje odpowiedzialności za własną naukę. –
- docenia wartość uczenia się we współpracy i chętnie podejmuje pracę zespołową. –
- wierzy we własne możliwości w osiągnięciu sukcesu w uczeniu się. –
- dzieli się chętnie z innymi nabytą wiedzą i umiejętnościami. –
- jest aktywnym uczestnikiem w procesie uczenia się. –
- wykorzystuje wiedzę i umiejętności zdobyte w szkole w różnorodnych sytuacjach życiowych. –
- świadomie rozwija w szkole moje zainteresowania. –
- świadomie rozwija poza szkołą swoje zainteresowania. –
- poszukuje wsparcia i pomocy w nauce, gdy tego potrzebuje. –
- korzysta w szkole z możliwości rozwijania swoich zainteresowań związanych z przyszłym zawodem. –
- korzysta poza szkołą z możliwości rozwijania swoich zainteresowań związanych z przyszłym zawodem. –

BIBLIOGRAFIA

Grzebień W., 2019, *Deutsch mit Freude. Program nauczania do języka niemieckiego (III.2) dla szkoły ponadpodstawowej* (PDF, 1038 kB; dostęp: 22.08.2022), Warszawa: ORE.

Kentnowska A., Otręba R., 2019, *Niemiecki? Kein Problem. Program nauczania do języka niemieckiego dla III etapu edukacyjnego* (PDF, 1306 kB; dostęp: 22.08.2022), Warszawa: ORE.

Kukla, D., 2019, *Kompetencje komunikacyjne przyszłych pedagogów*, Opawa: Slezská univerzita v Opavě.

Otręba R., Kober K., Adamczyk, T., 2019, *Kompetentni w języku niemieckim. Program nauczania języka niemieckiego dla III etapu edukacyjnego (wariant III.1.R)* (PDF, 1499 kB; dostęp: 22.08.2022), Warszawa: ORE.

Kober K., Otręba R., 2022, *Jak uczyć efektywnie języka niemieckiego w liceum ogólnokształcącym i technikum? Poradnik metodyczny do programu nauczania języka niemieckiego dla III etapu edukacyjnego – liceum ogólnokształcącego i technikum – nauczanego jako język pierwszy, poziom podstawowy i rozszerzony (III.1.P, III.1.R), oraz jako język drugi (III.2, III.2.0)*, Warszawa: ORE.

Róg, T., 2017, *Zestawy materiałów dla nauczycieli szkół ćwiczeń – języki obce. Zestaw 10: Kompetencja interkulturowa*, Warszawa: ORE, z. 3.

Winiarek M., 2019: *Myślenie krytyczne – przygoda na całe życie*, „Edukacja Pomorska”, nr 94/95, s. 5–7.

Załącznik III: Wskaźniki rozwoju kompetencji cyfrowych, DigComp.pl (dostęp: 22.08.2022).

Rafał Otręba – doktor ekonomii w zakresie nauk o zarządzaniu, nauczyciel dyplomowany, nauczyciel języka niemieckiego, dyrektor szkoły, adiunkt Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach; edukator z zakresu języka niemieckiego, trener w zakresie m.in. kompetencji kluczowych, ewaluacji w edukacji, przywództwa edukacyjnego; autor i współautor publikacji z zakresu zarządzania oświatą, dydaktyki języków obcych i logistyki.